

Jó Pajtás

A szép szó nyomában

Itt van sz ősz, itt van újra

Ahol kihozhatjuk a kreativitást magunkból

Tanulásra, tudásra fel!

A Jó Pajtás a tiétek, értetek készül – készítsük hát együtt!

Mi sem tétlenkedtünk a nyáron, mint ahogyan bizonyára ti sem. Amikor pihentünk, akkor is igyekeztünk hasznosan tölteni az időt: táborokat jártunk, felkerestünk benneteket, fényképeztünk, gyűjtöttük a témákat, az anyagot a következő tanévre, ami íme, már meg is érkezett.

Számunkra a tét nem nagyobb, mint az, hogy számotokra olvasmányos lapot készítsünk. Vagyis szórakoztassunk benneteket úgy, hogy közben ismereteitek gazdagodjanak, látászövegtek táguljon, gondolkodásotok élesedjen. Ugyanakkor szeretnénk színesebbé tenni a lapot, eljutni hozzátok, és behozni benneteket a lapba. Mert ez a lap a tiétek, és értetek készül. Ahhoz azonban, hogy olvasmányos kisújságunk legyen, a segítségetekre is szükségünk van. Várjuk a munkáitokat, továbbra is számítunk az együttműködésetekre. A nyeremények, kisebb-nagyobb ajándékok nem maradnak el.

Beszámolóink ebben a hónapban még bizonyosan kissé a nyárra kacsintanak vissza, hogy azután veletek együtt belelendüljünk a tanév forgatagába. Újdonságokat, meglepetéseket is tartogatunk a számotokra, erről azonban a következő számunkban szólunk. Terveink szerint őszre megejtjük a hagyományos sakkversenyünket – a negyvenediket! –, és az 5. Szűcs Imre Gyermekversmondó Versenyünket Udvarnokon. Újabb pályázatot hirdetünk, közöljük a házi kedvenceitek fotóit, különösen, ha néhány mondatban bemutatjátok őket. Várjuk a fogalmazásaitokat, rajzaitokat. Ötleiteket, kéréseitek előtt továbbra is nyitva állunk!

Tartsatok velünk, és minden kiderül! Még valami: a lap ára 2007 óta változatlanul 50 dinár, így reméljük, nem lesz gond előteremteni a rávalót.

Olvassatok bennünket tehát továbbra is, a jövő héten találkozunk újra!

N-a

Fotó és címlapfotó: Nagy Magdolna

A régi lapszámaink is tudnak érdekesítőek lenni

Mi fán terem a szkolé?

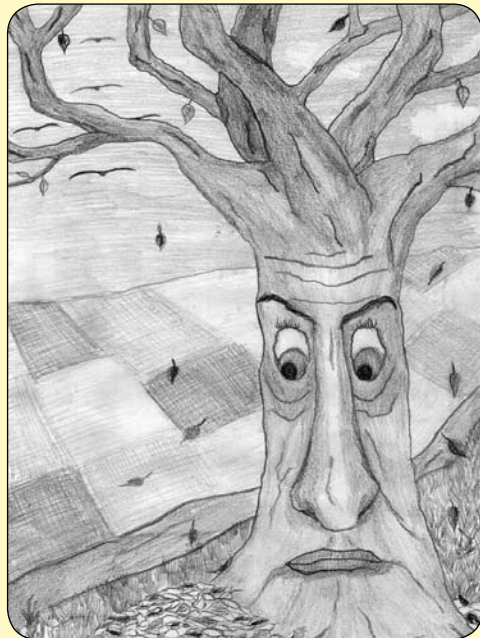
Észrevetted-e, hogy a legtöbb nyelvben hasonló az iskola elnevezése? Škola (délsláv nyelvek), Scool (angol), Schule (német), scuola (olasz), école (francia)... Ez azért van, mert az iskola szó görög eredetű, ahonnan a műveltség az egész kontinensre és a világra kiterjedt. Hogy mit jelentett eredetileg a görög nyelvben a szkolé? Azt, hogy szívesen végzett tevékenység. Bizzunk benne, hogy az előttünk álló tanévben így lesz, szívesen tesszük a dolgunkat.

Ősz

Vörös levelek hullanak,
jön a hideg, elballagnak a madarak.
A fák siratják leveleiket,
ágaikkal búcsút intenek.

Bóbán Antal, 4. osztály,

Petőfi Sándor iskola, Magyarcsernye

Jankovics Bocskovity Éva,
1. osztály, Bogdan Šuput formatervezői
középiskola, Újvidék

Iskolába megyek

Reggel hétkor indulok,
fél nyolcra már ott vagyok.
Hétről hétre így megy ez,
ha nem vagyok beteg.

Katona Csaba, 4. osztály,

Petőfi Sándor iskola, Magyarcsernye

Bakos Krisztián,
4. osztály, Bogdan Šuput formatervezői
középiskola, Újvidék

Meghalsz, banya, avagy színjátszó tábor a Bagolyfészekben

Újhartyáni beszámoló

Nem másutt mint a Bagolyfészekben tartottuk meg a színjátszó tábort július 13-ától 17-éig. Különleges volt, mert ez volt az első, és mert a vajdasági Szenttamásról idelátogatott hat gyerek, a Budapesttől délre alig negyven kilométerre fekvő településünkre. Hétfőn dél körül érkeztek meg, majd kicsomagolás után bemutatkoztunk egymásnak, és már kezdődött is a szereposztás.

Először arra gondoltam, na, nem akarok a nyári szünetben is tanulni, de aztán megdöntöttem magam, remélve, élvezni fogjuk a próbákat. Miután megkaptuk a szövegeket, egyedül választottuk ki a szerepet, amely az egyéniségünkhöz illik. A kevésbé vonzó szerepeket Anita, a táborvezető osztotta ki. Természetesen nem azt a szerepet kaptam, amelyiket szerettem volna. Az első két nap kicsit feszült hangulatban telt, nehezen indult a barátkozás. Szerdán délután a szenttamásiak fürödni mentek, a barátnőmmel velük tartottunk, hátha a vidám hangulatú fürdőzés közelebb hoz minket egymáshoz. Mindannyian szeretünk a vízben hancúrozni, együtt úszunk, sokat nevettünk, vidáman váltunk el egymástól. Jó érzés volt, hogy kezd megtörni a jég, így alig vártuk, hogy másnap újra találkozzunk. A Szerbiából érkezett gyerekek azonban másnap elmentek budapesti városnézésre, ahová sajnos mi nem mehettünk. Később mesélték, hogy nagy élmény volt számukra a Parlament, sétáltak a Hősök terén és a Duna-parton. Elmondásuk szerint még sok mindent megnéztek volna, de egy nap erre kevés. Pénteken reggel már régi barátokként üdvözültük egymást, és majd kipukkantunk a nevetéstől a ruhapróbán. Képzeljék el a hosszú nadrágokat, bő fehér ingeket, fejkendőket; azóta is jókat nevetek a fényképek láttán. Gözerővel folyt a főpróba, hiszen megtudtuk, nemcsak szülők tekintik meg az előadást, de egy tévéállomás felvé-

telt is készít. Szerintem a Juliska–Mariskapárbeszéd igazán vicces volt Menál és Klaudia tolmácsolásában. Mindenki hangosan nevetett, mi, szereplők is, pedig már sokadszor hallottuk.

Janikovszky Éva *Ha én felnőtt lennék* című műve előadásában mindenki részt vett, Fecó és Adél kapták a főszerepet. Kéri László *Meghalsz, banya* című műve is nagyon szórakoztató és vidám volt, Orsi, Zseraldina, Lilla, Virág, Dorina, Adél, Loren, Ákos és Ármin formálták meg a szereplőket. Amikor megtapsoltak minket, olyan érzésünk volt, mintha igazi hírességek lennénk. Azóta is figyelem, mikor fogom látni a felvételt. Az est további részében jól teletöltöttük a hasunkat finom milánói makarónival, beszélgettünk az iskoláról, barátokról, fogócskáztunk, és eszünkbe jutott, hogy a Hartyánfesztén szívesen eljárnánk újra az előadásokat. Szerencsére Teréz néni, a tábor vezetője is egyetértett velünk, megígérte, megpróbál ebben segíteni. Nehezen búcsúztunk el egymástól, de megegyeztünk, hogy az interneten keresztül kapcsolatba lépünk egymással. Azóta szinte mindennap írunk egymásnak, és nagyon várjuk a napot, hogy újra személyesen találkozhatunk. A tábor csupa jóról szólt, finom sütit, Maci kávé tejszínhabbal, vidámság, sok nevetés, ezért egyáltalán nem meglepő, hogy szombat reggel a szenttamásiak nem akartak hazamenni. Páran elbújtak a pincébe, hátha nem találják meg őket. Legnagyobb sajnálatunkra mégis megtalálták őket, így mindannyian buszra ültek, és elindultak az otthonunk felé. Szép élményekkel gazdagodtunk: játszottunk, színészkedtünk, ismertté váltunk, és még barátokat is szereztünk. Kell ennél több?

Kedves Szenttamásiak! Találkozzunk szeptember 5-én! Az újhartyáni barátaitok nagyon vannak benneteket.

Mészáros Dorina, 11 éves, Újhartyán (Magyarország)

A szép szó nyomában

A kishegyesi Kátai-tanyán jártunk

Ezen a nyáron is egymást követték a táborok a kishegyesi Kátai-tanyán, közületek is többen ott töltötték a nyár egy szeletkáját, közöttük lapunk két nyertese is, akiket az elmúlt tanév végén ért szerencse, mivel megnyerték az ingyenes táborozást a Kátai-tanyán. Már csak emiatt is felkerestük az egyre inkább terebélyesedő faluszéli létesítményt, ahol tapodtat sem lehet lépni anélkül, hogy valamilyen különlegességbe ne ütközzünk: vagy egy szoborba, vagy egy háziállatba, vagy épp egy új épületbe... Persze ezúttal is a legelésző szürke csacsikkal találkoztunk először, majd a táborvezetőbe botlottunk, a többiek már mind dolgoztak, késő délelőtt lévén. Különféle gyakorlatokat tartottak, melyek, ha kissé meglepőnek is tűntek, a szép beszéd gyakorlását szolgálták. Már ebből is következtetni lehet arra, hogy épp a Szép Szó tábor idején kanyarodtunk be a Kátai-család birtokára.

A legfiatalabbak Bagaméry-Nagy Orsolyával kortárs verseket tanultak

Az óbecsei Varnyú Adélt is ugyanaz a cél vezérelte, amikor a Szép Szó táborát választotta, mint a legtöbb táborozót: elmélyíteni az ismereteket, barátkozni, szép beszédet tanulni

Népesre sikeredett a 27. alkalommal megrendezett versmondó tábor, melyet augusztus 8–15-ig tartott a **Vajdasági Magyar Versmondók Egyesülete**. A tábor munkájá-

ba mintegy félszáz fiatal vett részt, akikkel 11 tanár foglalkozott, a szokásos három helyett négy csoportban. Legtömegesebben a kiskamaszok jelentkeztek.

A 8–10 évesek csoportvezetője a magyarországi **Bagaméry-Nagy Orsolya** színészdramatanár, a 11–12 éveseké **Nešić Máté** színművész (Zentai Magyar Kamaraszínház), a 13–14 éveseké **Táborosi Margaréta** színművész, rendező (Művészeti Akadémia, Újvidék), a középiskolásoké pedig Pataki András rendező (Petőfi Színház, Sopron). A csoportok napi beszédóráját **J. Sutus Ágota** szabadkai gyógypedagógus-logopédus vezette. A csoportos foglalkozásokon túl egyéni versfelkészítés folyt, közöttük **Barta Júlia** nyugalmazott óvónő, Kormos Irén versmondó, **Bori Fekete Ágnes** versmondó, dramatanár, **Raffai Telecski Ágnes** színművész, **Molnár Krekity Olga** versfelkészítő tanár, és **Hajvert Ákos**

versmondó foglalkozott egyénileg a gyerekekkel egy-egy vers kidolgozásánál, melyet a tábor 6. napján adtak elő a házi bajnokság keretében. A tanultakat díjazták is. Talán ez az a pont, melyet a táborozók különösen kedvelnek. Többen, közöttük **Varnyú Adél** óbecsei tanuló is ezt vallotta. Ő a visszatérő táborlakók közé tartozik, hiszen, mint mondta, a táborba nem csak szavalni tanulni jön, hanem elmélyíteni az ismereteit, barátkozni, szép beszédet tanulni...

A tábor kísérőrendezvényeinek keretében a héten fellépett több Radnóti-díjas versmondó is egy-egy műsorral, továbbá két budapesti felnőtt versmondó: **Strich Lászlóné** és **Gyulai Zsuzsanna**, akik végigkísérték a tábor életét.

A következő héten visszatérünk arra, hogy miért hasznos a szép és helyes beszéd. Kérdéseinkre a tábor vezetői válaszolnak.

Fotó: Nagy Magdolna

Barta Júlia

Hajvert Ákos

Molnár Krekity Olga

Hosszú távon terveznek a távúszók

Az óbecsei nemzetközi úszómaraton fiatal résztvevői tudják, hogy a befektetett munka nem hiábavaló

Milyen szerencsések vagyunk, hogy a Tisza mellé születünk! Nyáron, a nagy melegben hűs hullámai egy kis enyhülést adnak, ősszel, tavasszal pedig csónakázni, horgászni, kajakozni lehet a vízben.

Javában tartott a szünet, amikor augusztus 1-jén, a trópusi kánikulában megtartották a 15. nemzetközi úszómaraton Óbecsén. Ez a nap a község napja is, amikor városunk szütlöttjét, Szilágyi Csaba olimpikont községi díjban részesítették.

Farkas Edit és Hasznosi Tóth Ernő főszervezőktől megtudtam, hogy a maratonon részt vett a szegedi Novoszád Tamás és Vas Laura, akik a kazanyi vízi világbajnokságon is megmérettették magukat. Tehát a szegediek, óbecseiek kívül Hódmezővásárhelyről, Zomborból, Magyarkanizsáról, Szabadkáról, Nagybecskerekéről, Verbászról, Szivácról érkeztek résztvevők. A mintegy 80 versenyzőt csónakkal vitték az indulás helyszínére. Először a kicsik versengtek a 100, és 200 méteres távon, majd a nagyok, felnőttek következtek.

A 100 méteres távon 1. Lukács Tara, 2. Gyurcsik Evelin, 3. Ördög Gabriella.

A 200 méteres távon 1. Gospić Ivana, 2. Mészáros Tamara, 3. Ödög Tímea lett. A felsősök kategóriájában ketten versenyeztek, és az első az óbecsei Hasznosi Tóth Karolina, a 2. a zombori Gerstmajer Renáta lett. A fiúk kategóriájában elsőként ért a célba a szabadkai Borislav Fermanov, másodikként a magyarkanizsai Almási Bence, harmadikként pedig a szintén magyarkanizsai Habonyi Marcell.

Gerstmajer Renáta sok úszóversenyen próbálkozott, nem is akárhogyan, hisz 54 érme, 8 serlege van.

– Ötéves korom óta úszok – hallottuk Renátától –, amikor helyezést érek el, boldog vagyok. Büszke is vagyok magamra, mert tudom, hogy valamit jól csinállok, és hogy a kilenc éven át tartó sok edzés nem volt hiábavaló.

Ha nem is nyerek, nem vagyok szomorú, mert tudom, lesz alkalmam jó eredményt felmutatni. Mert a győzteseket arról lehet felismerni, hogy ha elesnek is, felkelnek, és folytatják a küzdelmet.

Hasznosi Tóth Karolináról már olvashattatok a Jó Pajtásban. Neki már 75 érme és 9 serlege van!

A fiúk

– Én négyéves korom óta úszom – mesélte Karolina –, s 2013-ban volt az első hosszútávú versenyem. Azóta csak ezt a távot úszom. Boldog vagyok, hogy helyezést értem el. Szívesen emlékszem vissza, amikor tavaly nyáron a tiszai maratonon 5 km-t úsztunk Törökbecs-ig. Mivel első lettem, mindenki gratulált, örült a sikeremnek. Hamburgerrel vendégeltek meg bennünket, meg serleget is kaptam. Ez a kintünetés annak jár, aki a nyár folyamán a legtöbb szép eredményt éri el a maratonon. Hogy mit tanácsolok a Jó Pajtás olvasóinak? Hogy ússzanak sokat, mert egészséges, alakformáló sport. Egészséges, mert minden izmot

megmozgat. Jó érzés elsőnek lenni. A dobogó legfelsőbb fokán állni elmondhatatlan érzés. Előnye még a barátkozás. Sok barátom van mindenfelé: Szabadkán, Szigetváron, Magyarkanizsán, Topolyán, és máshol. A Facebookon tartjuk egymással a kapcsolatot.

Marcell a fiúk kategóriájában harmadik lett.

– Nagyon jó érzés szép eredményt elérni – mondta Marcell –, s a dobogó bármely fokán állni. Ilyenkor érzem azt, hogy a napi 2-3 órai edzés nem volt hiábavaló. 46 érem és 16 serlegem van. Hat éve úszom. Minden olvasónak ajánlom, ha teheti, ússzon. Néha nehéz, de minden nehézséget kárpótol az eredmény és a dicséret. Mindemellett az egészségnek is jót tesz, valamint nevel, és alázatra tanít a sport.

Hogy mennyire egészséges sport az úszás, erről mesélt Almási Bence:

– Minden első osztályos koromban kezdődött, amikor gerincferdülés miatt az orvos tanácsára elkezdtem úszni. Akkor még nem is gondoltam, hogy hosszútávúszó lesz belőlem. Mikor 5. osztályos lettem, az edző azt mondta nekem, hogy a nyáron majd a Tiszán edzünk mindennap, hétfőnként pedig versenyekre fogunk járni. Először izgultam, mivel még soha előtte nem úsztam versenyszerűen, de a nyári szünet közepére már belejöttem a hosszútávúszásba. Minden hétfőn kb. 3-4 km-t úsztam, és mindig dobogós voltam, így a nyári szünet végére, én lettem a korosztályomban a legjobb szerbiai hosszútávúszó. Emlékszem, mikor fölhívtak a dobogóra, nagyon boldog és büszke voltam, éreztem, hogy megérte az egész évi edzés és a hétfői versenyekre járás. Azóta összegyűjtöttem 32 érmel, 7 serleget, és az úszást még mindig nem hagytam abba, mivel én imádom úszni, és ezzel kapcsolatban egyet tanácsolhatok: csakis olyan sportágat válasszunk, amelyet kedvvel űzünk, és igazán szeretünk.

Koncz Erzsébet

Az utánpótlás Bali Anikó edzővel

Az óbecsei győztesek

Megjutalmazták a legjobbakat Óbecsén

Már javában tartott a nyári szünidő, amikor az óbecsei község háza dísztermében Vuk Radojević, a község elnöke és Kinka Erzsébet alelnök az önkormányzat nevében megjutalmazta a 2014/2015-ös tanévben a versenyeken legjobban szerepelt diákokat, valamint a Vuk-díjasokat és a nemzedék legjobbjait. A tehetséges diákok között a versenyeken elért eredményükért 179 könyvjutalmat, 51 Vuk-diplomát osztottak ki, hat tanuló pedig táblagépet kapott, ők a nemzedék legjobb tanulói.

A díjazottak között van Pál Orsolya, Sági Andrea, Živkov Anričin Klementina, Varnyú Kinga, Szőke Zita, Tóth Lúcia, Kisutcai Szilárd, Bozsóki Nina és Bagi Natália. Mindannyian könyvjutalomban részesültek. Orsíról mint informatikatehetségről már olvashattatok a Jó Pajtásban, kiváló képességeit bizonyította a XI. Neumann János Nemzetközi Tehetségkutató Programtermék Versenyen, továbbá a községi matematikaversenyen 2., a földrajz-versenyen 4., biológiából és kémiából pedig a községi és körzeti versenyen egyaránt 2. lett. Biológiából és kémiából eljutott az országos versenyre, a Kenguru Határok Nélkül Matematika Versenyen pedig 3. díjazott lett.

Klementina a szerb mint környezetnyelv tárgyból ért el kimagasló helyezést, 3. lett a körzeti versenyen. Nina a Petőfi Sándor Magyar Kultúrkör modern táncsoportjának oszlopos tagja, de a községi elismerést a torna terén felmutatott eredményéért kapta, ugyanis gerendán és felemás korláton is 3. helyezést ért el, történelemből is a harmadik hely jutott ki neki a községi versenyen, majd eljutott a körzeti megmérettetésre. Luci a sportot kedveli, a községi atlétikai versenyen ért el 3. helyezést 60 méteres futásban. Andrea az anyanyelvi versenyen jeleskedett, a községi magyar nyelvi versenyen elért 1. helyezéseért jutalmazták.

Zita a zongoraversenyeken jeleskedik, de az úszás terén is kimagasló eredményeket jegyez, ezúttal az elismerést a Petar Konjović Alapfokú Zeneiskolában felmutatott eredményekért kapta: többi között első helyezést ért el a Fantast Kastélyszállóban megtartott nemzetközi zongoraversenyen. Szilárd az ÁMV-n nyert prózamondásban 1. díjat. Kinga a Petőfi Sándor Magyar Kultúrkör modern táncsoportjának oszlopos tagja, de a kémiát is kedveli. A községi kémiaversenyen 2. lett. Nati neve sem ismeretlen a Jó Pajtás olvasói számára, ugyanis amikor a Szűcs Imre szavalóversenyen győzött, még címlapfotón is szerepelt. A múlt tanévben mesemondó-, és szavalóversenyt is nyert.

Koncz Erzsébet

Óbecse kiválóságainak csoportképe Kinka Erzsébettel

LELKIZZÜNK!

Itt van az ősz, itt van újra

Az új iskolaév kezdése mindig izgalommal jár. Milyen lesz az új tanév? Miket fogok tanulni? Fogom bírni a tempót? Lesznek új osztálytársak? – merülhetnek fel ezek és ehhez hasonló kérdések az új iskolaév küszöbén. A tanévnyitó írással szeretnék pár olyan módszert kínálni, amellyel kicsit enyhíthető ez a hol pozitív, hol negatív feszültség.

Köztudott, hogy a nyári időbeosztás teljesen más, mint amit az iskolai élet megkövetel. A reggeli ébredés nyilván kitolódik, hiszen ilyenkor egyszerűen jól esik sokáig aludni, lustálkodni. **Érdemes fokozatosan visszatérni az iskolás napirendre**, főleg ami az alvást illeti, mert kezdetben kimerítő lehet az alváshiány. Ha napról napra fokozatosan megszokjuk a korai takarodót, a régi-új napirenddel kipihent tudjuk szeptemberben elkezdni az iskolát.

Számomra az iskolakezdés fénypontja mindig is az új tanszerek, füzetek beszerzése, illetve csomagolása volt. Külön odafigyeléssel, kézzel csomagoltam be a füzetjeimet, könyveimet. Ezért csak ajánlani tudom, hogy az új tanév első pár napját töltsük ki az iskolai tanszerek, eszközök beszerzésével, ami igazán örömteli esemény lehet. Ilyenkor jó kézbe venni az új füzeteket, könyveket, íróeszközöket. Szerintem fontos, hogy a mindennapi tárgyaink szépek legyenek, ugyanis nem **mindegy, hogy az a dolog, amelyet nap, mint nap a kezünkbe veszünk, megérinti-e a szépérzékünket**. Az efféle kreatív tevékenység tökéletes alkalom lehet egy baráti összejövetelre az osztálytársakkal. Főleg, ha a nyári szünet alatt nem találkoztak az osztálytársak-barátok, **érdemes a új tanév küszöbén pár találkoztót összehozni**, egyrészt hogy lehetőség nyíljon a nyári élmények megbeszélésére, másrészt hogy ismét összeszokjon a társaság.

Miután a könyveink, füzetjeink készen állnak, valamint a barátokkal is megosztottuk a nyári élményeinket, az iskolakezdéssel kapcsolatos kételyeink még mindig ott motoszkálhatnak a fejünkben. Bármiféle kérdés merül fel bennünk az iskolakezdéssel kapcsolatban, érdemes őket megosztani a szülőikkel. Bátran mondjuk el nekik, mi az, amit elvárunk az iskolaévtől! Mi az, amiben fejlődni szeretnénk, milyen dolgokban, tantárgyakban szeretnénk jobban elmélyedni, illetve mi az, amitől esetleg félünk. Fontos, hogy pozitívak legyünk. **A nyári szünet vége senkit sem tölt el örömmel, mégis** ne azon szomorkodjunk, hogy itt a nyár vége, és kezdődik az iskola. **Bármennyire is nehéznek tűnik néha, a tudás, a tanulás valójában csodálatos dolog**. Egy véget nem érő folyamat, amely által egyre gazdagabbak leszünk. Közhely, de igaz, hogy amit megtanulunk, azt nem veszi el tőlünk senki.

Kis Laura

Az ókori Róma évszázadokon keresztül a világ legnagyobb hatalma volt. Amennyire nagy és fényes volt, annyira kegyetlen és hajmeresztő dolgok töltötték ki a mindennapokat. Tudnunk kell azonban, hogy az ókori rabszolgatartó társadalomban ez teljesen megszokott volt, az emberi jogok még évszázadokig nem születnek meg. A kegyetlenség a háborúk, a politikai összetűzések a szegények és gazdagok közötti ellentétek mellett még a szórakozásra is kiterjedt. A nagy birodalomban a szórakoztatásnak az volt a feladata, hogy a mindennapi súlyos gondokról elterelje a nép figyelmét, a híres „kenyeret és cirkszt a népnek” („panem et circenses”) valamikori latin szállóige ma is sok esetben érvényes.

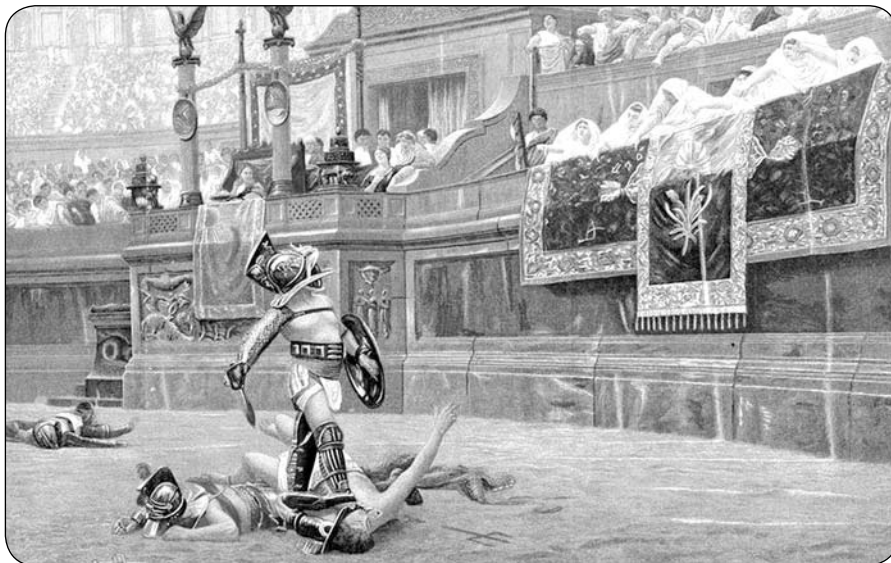
Az egyik legnépszerűbb szórakozási lehetőség és a nép kedvence a gladiátorjátékok voltak. A szórakozás kifejezés azonban itt csak a nézőkre vonatkozik. Azok számára, akik az arénában voltak, élet-halál küzdelem volt. Gladiátor senki nem lett önszántából: hadifoglyok, rabszolgák az óriási birodalom legkülönbözőbb tájairól, akik számára sokszor az élet sokkal keservebbé vált, mint a csatatéren elesett társaik számára.

Maga az elnevezés a latin gladius kifejezésből ered, amely kardot jelent. A gladiator szó bajvivót, illetve harcost jelentett. Hogyan is lett valakiből gladiátor? A rabot megvásárolták a rabszolgapiacra, ezután a gladiátoriskolába került, ahol komoly kiképzésen esett át. Előnyben részesítették az erős, egészséges rabokat, köztük fiatalok, és tapasztalt, harcedzett, középkorú férfiak is voltak. A kiképzés folyamán különféle fegyverek és taktikák alkalmazását sajátították el, ez ugyanis felkészítette őket a küzdelmekre. Az edzést tapasztalt harcosok, esetleg volt gladiátorok vezették. A gladiátorok életéről is külön gondot viseltek.

A harcosokat származásuk és felszerelésük alapján több kategóriába osztották. A gladiátor általában olyan fegyvert használt, amely a népére jellemző. Páncélzata minél nagyobb védelmet kellett, hogy biztosítson, de vigyázni kellett arra is, hogy könnyen lehessen benne mozogni, és ne lassítsa le a gladiátort. Három alaptípus létezett: a murmilló, a thraex és a hoplomachus. Később újabb típusok jelentek meg, mint a retiarius, a scissor, a secutor, a provoca-

A gladiátorok kora

Amikor a szórakozás élet-halál kérdése volt

A győztes gladiátor várja a császár döntését

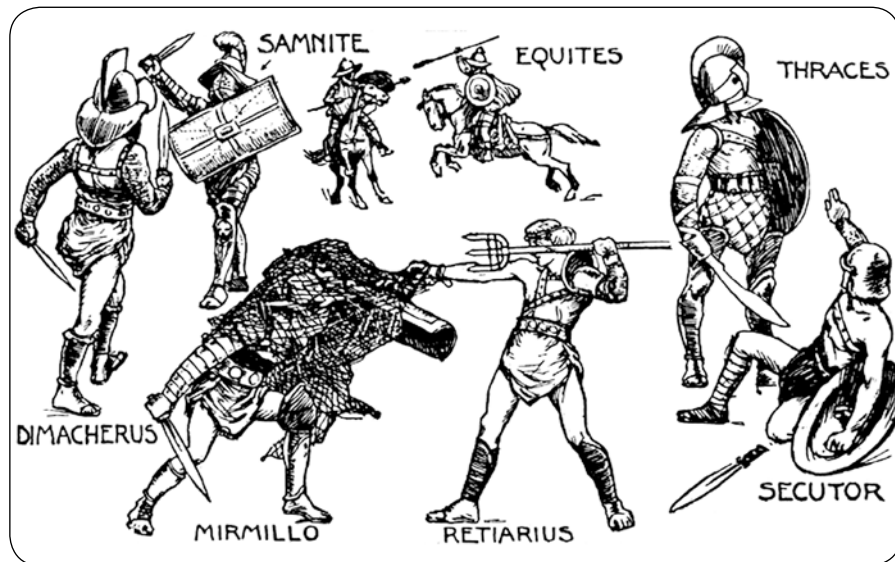
tor, az equites, a veles, a dimacherus és az esedarius. Ami minden gladiátortípusnál közös, az a félelmetes külső volt, amely ellenfelében rettegést keltett. Érdekes, hogy a különböző típusoknak megvoltak a megfelelő ellenfelei. Így a kis görbékardos, téglalap alakú pajzsos harcoló thraex általában a nagyobb pajzsú, szintén kis, görbített kardos murmilló ellen harcolt. A kerek pajzsú, lándzsás hoplomachus legfőbb riválisa a thraex vagy a murmilló, de a közönség kedvence a háromágú szigonnyal és hálóval felszerelt retiarius és a secutor párosítása, ez utóbbinak a sisakja teljesen sima volt, hogy a retiarius hálója ne akadjon bele. Az equites lóháton kezdte a harcát, a veles viszont a vadállatok elleni küzdelemre specializálódott. A hoplomachus erősen páncélozott öltözéke a védekezési harcmódra volt alkalmas, egyes gladiátorok azonban, mint a dimacherus, kimonodtan kezdeményezők voltak, minimális, szinte jelentéktelen pajzsokkal. A fegyverek között voltak buzogányok, íjak, láncok stb.

Különféle csatákat szerveztek, beleértve a harcos a harcos ellen, a harcosok csoportja másik csoport ellen, harcos a vadállat (tigris, oroszlán, medve...) ellen, sőt állítólag a nagy arénában még kisebb tengeri ütközeteket is rendeztek, amelyek folytan csónakokon és kisebb hajókon folyt a véres harc. A római hadsereg barbár törzsekkel szemben aratott híres győzelmeit is időnként „lejátszották”.

A legnagyobb és leghíresebb helyszíne a gladiátorharcoknak a római Colosseum (mint a neve is mondja, óriás) volt. Több tízezer ember is elfért a nézőtérben. Az építmény alatt bonyolult alagúthálózatot építettek, tele csapóajtókkal, emelődarukkal és csatornahálózattal. A császár a díszpályhó kényelméből figyelte a harcot, és hüvelykujjának fel- vagy lemutatásával döntött a vesztes harcos életéről.

A gladiátorok nem voltak szabad emberek, legtöbbjük nem élvezte a harcot, de nem volt választásuk. Mivel erős és képzett katonákról volt szó, akiknek a létszámuk sem nem volt kicsi, néha lázadást kíséreltek meg. A legnagyobb gladiátorlázadásra i. e. 73. és i. e. 71. között került sor. Vezetője a híres Spartacus volt. Jelentős ütközetek sorozata után, melyekben Spartacus harcosai számos győzelmet arattak a római légiónok ellen, a birodalom végül mégis vérbe fojtotta a mozgalmat. Büntetésként és figyelmeztetésként a lázadók ezreit keresztre feszítették a Rómába vezető út mindkét oldalán.

A gladiátorok voltak koruk szupersztárjai. Még ha egyáltalán nem is szerették a foglalkozásukat, némelyek közülük hírnévre tettek szert, a tömeg sokszor kiáltozta a nevüket és kedvencekké váltak. Egyes csatajeleneteket mozaikokon és festményeken örökítették meg a művészek. A gladiátorok úgy maradtak meg a történelemben, mint félelmetes harcosok, akiknek bátornak és erősnek kellett lenniük, ha életben akartak maradni.

Gladiátortípusok

Kegyetlen madármészárlás

Kegyetlen bánásmódnak vannak kitéve a madarak a Földközi-tenger térségében, ahol évente 25 milliót ölnek meg belőlük, a legtöbbet Egyiptomban. A fő zsákmány az erdei pinty – közölte a Birdlife International. A nemzetközi természetvédő szervezet becslései szerint Egyiptomban évente 5,7 millió, Olaszországban 5,6 millió, Szíriában 3,9 millió, Libanonban 2,6 millió, Cipruson 2,3 millió, Görögországban 700 ezer, Franciaországban, Horvátországban és Líbiában pedig 500-500 ezer madarat ejtenek el illegálisan. A legtöbb madarat lemészárló 10 földközi-tengeri ország közé tartozik Al-

bánia is. Málta nem került fel a tízes listára, ugyanakkor egy négyzetkilométerre számítva a kicsiny szigetországban pusztítják el a legtöbb madarat.

Erdei pinty

A madarak legfeketébb régiója a ciprusi Famagusza környéke. A vadászok első számú zsákmánya az erdei pinty, amelyből becslések szerint évente 2,9 millió példányt ejtenek el a régió országaiban. A második leggyakoribb áldozat – 1,8 millió példánnyal – a barátposzáta, a harmadik helyen álló fűrből 1,6 milliót, az énekes rigóból pedig 1,2 milliót ölnek meg.

A madarakat különböző okból vadásszák, például megeszik, vagy élő célpontként

Barátposzáta

Enyves pálcára ragadnak a szerencsétlenül járt madarak, és hosszú ideig kínlódnak, mielőtt kimúlnának

használgják a sportlövészetben. A Birdlife rámutat arra, hogy a madarakra sokféle módon vadásznak, ezek közül a legkegyetlenebb az enyves pálca, amelyhez ragadva a madarak hosszú ideig szenvednek, mielőtt kimúlnának.

A madarak hangját, énekét meghallgatható a kosztik.hu honlapon.

Énekes rigó

A természet változásai szeptemberben

Szeptember az őszi első hónapja. Egyre rövidebbek a nappalok, korábban sötétedik. A hőmérséklet kellemes, nincs nagyon hideg. Gyakran esik az eső, sűrűn van köd. A szél egyre többször és egyre erősebben fúj.

Őszelőn délcegen tartják terméseiket, gyümölcseiket a fák. Az őszi barackok, almák, szilvák és a késő szeptemberi dió, mogyoró érik ilyenkor. Kezdődik a szelídgesztenye termésének a szüretelése.

A langyos időben a rovarok még nem rejtőznek el. A sáskák, tücskök, lepkék, szünyogok, legyek, méhek és darazsak az őszi beálltáról mit sem sejtve tevékenykednek. Járják a szőlőt, a szilvát.

Kirepültek a pilisi fekete gólyafiókák

A meggyűrés után kirepült a fészkből az a négy fekete gólyafióka, amely a már előző évben is a Pilisben (Észak-Magyarország) költő fekete gólyapártól (*Ciconia nigra*) született.

A Pilis-Maróti Erdészet által kezelt területen található védett fészkből a fiókák 65-70 napos nevelést követően repültek ki első útjukra. A Pilisi Parkerdő Zrt. és a Duna-Ipoly Nemzeti Park szakemberei már a nyár elején egyedi azonosítóval látták el a madarakat, így később is nyomon követhetik a mozgásukat. A gyűrésnek köszönhetően nem csupán a megjelölt egyedek életútjáról és viselkedéséről nyerhetnek információt a kutatók, de feltekinthetőek a fekete gólyák vonulási útvonalai is.

Az Európában fészkelő fekete gólyák Afrikában töltik a te-

let. Az eddig megfigyelések szerint augusztusban rendeződnek csapatokba, és általában október elején tűnnek el magyarországi táplálkozóhelyeikről, majd a Boszporuszon vagy a Gibraltári-szoroson keresztül hagyják el a kontinenst. Érdekesség, hogy

az eltérő korcsoportú fekete gólyák egymással nem keveredő csapatokban teszik meg a hosszú utat.

Magyarországon az 1990-es évek közepe óta 150 párról 300-ra nőtt a fokozottan védett fekete gólyák száma.

Egy medve és egy farkas különleges barátsága

Csodálatos fotókon örökítette meg egy finn fotós egy medve és egy farkas szokatlan barátságát. Az 56 éves Lassi Rautiainen tíz napon át figyelte az állatokat, amelyek mindenhol együtt mentek. A fotós azt is megfigyelte, hogy a zsákmányt is megosztják egymással. A szürke farkas és a barnamedve szoros barátsága és együttműködése igazán különleges. Rautiainen szerint egészen fiatal korukban találkozhattak, elképzelhető, hogy mindketten magukra maradtak, ezért együttműködtek, mert így nagyobb esélyük volt a túlélésre. A medve és a farkas azóta is rengeteg időt töltenek egymással, miközben bebarangolják az erdőt, jókat játszanak és sokszor együtt is vadásznak.

Vemhesnek tettette magát a panda

Csak eljátszotta vemhességét a tajpeji állatkert 11 éves óriáspandája, azért hogy gondozói a nagy hőségben kellemesebb körülményeket biztosítsanak neki – erre a következtetésre jutottak Jüanjüan gondozói. Az álterhesség ugyan nem számít túlságosan ritka jelenségnek a pandák körében, de a gondozók szerint Jüanjüan az idej forró nyáron szinte kétséget kizáróan ravasz megfontolásból tettette magát várandósnak, csak hogy légkondicionált helyiségbe kerüljön, és finomabb ételekhez jusson.

Eleinte csak étvágytalanságot mutatott, és kevesebbet mozgott, ürülékében pedig a vizsgálatok a szokásosnál nagyobb mértékben mutattak ki progeszteront. Mindezeket az érte aggódók a vemhesség egyértelmű jeleiként értékelték, és az állatot ilyenkor megillető jobb körülményekkel jutalmazták. Egy hónappal később a tünetek teljesen megszűntek, és a kényeztetett óriáspanda lelepleződött, a szakértők teljes bizonyossággal megállapították, hogy Jüanjüan ezúttal nem néz anyai örömek elé. Jüanjüan legutóbb 2013 júliusában adott életet egy nőstény pandának, és állítólag akkori élményeit és érzéseit előcsalogatva, felidézve próbálkozott meg az őt figyelő gondozók megtévesztésével.

A beszámolóból kiderül, az állapotos pandáknak nemcsak légkondicionált környezet jár, de a ropogós bambusz mellé válogatott gyümölcsökkel és egyéb finom ropogtatnivalókkal kedveskednek neki. A hírugynökség által idézett szakember szerint, még ha a megtermékenyített pandánál hormonális vagy viselkedései jelek is utalnak a vemhességre, az teljes biztonsággal csak egy-két nappal a szülés előtt állapítható meg. A kínai közösségi médiában nagy érdeklődést váltott ki a hír, és többen elismerően nyilatkoztak a ravasz Jüanjüanról, aki minden tőle telhetőt megtett egy kis kényeztetésért.

ÁLLATKIRAKAT

Kétfejű kobra született Kínában

Kétfejű kobra született egy kínai kígyótenyésztő farmján. A különleges állatot a dél-kínai Nanning állatkertjébe vitték, most ott gondozzák. A kétfejű kígyó jelenleg 20 centiméteres. A kis kobra a szakértők szerint akár 1,2 méter hosszúra is megnőhet, miután elkezd a táplálkozást, ugyanis még nem eszik. A két fejben két, egymástól különálló agy működik, és az állatkert munkatársai szerint többször volt már rá példa, hogy összevesztek.

Mindössze száz bengáli tigris maradt a bangladesi Sundarbans erdőben

Akorábban vélnél sokkal kevesebb, mindössze száz bengáli tigris maradt mára a bangladesi Sundarbans mangrove-erdőben – derült ki a veszélyeztetett nagymacskák számának legfrissebb felméréséből. Az India és Banglades területén fekvő mintegy tízezer négyzetkilométeres Sundarbans egyike a tigrisek utolsó megmaradt természetes élőhelyeinek. A világ legnagyobb mangroveerdő-övezetében végzett legutóbbi, 2004-es tigriszámláláskor még mintegy 440-re becsülték az ott élő példányok számát. A szakértők azóta elismerték, hogy a lábnyomokra épülő korábbi felmérés eredményei megbízhatatlanok, és a fákra szerelt rejtett kamerák felvételeinek elemzése alapján kikalkulált új szám a valós adat. Tapan Kumar Dey, a bangladesi kormány vadvédelmi illetékese szerint az áprilissal véget ért egy év során készített felvételek alapján 83 és 130 közé, vagyis átlagosan 106-ra becsülik a Sundarbans bangladesi részén élő tigrisek számát. A Sundarbans indiai területén korábban mintegy 74 példányt számláltak össze. A szakértők szerint a bangladesi kormánynak sokkal több erőfeszítést kellene tennie az állatok megóvásáért. Mint emlékeztettek, a tigrisek száma az orvadászat és az erdő szélén zajló gyors ütemű beruházások miatt csökken. A bengáli tigrisek Indiában élnek a legnagyobb számban, és Bangladesben, Nepálban, Bhutánban, Kínában, valamint Mianmarban is élnek kisebb populációik. A Természetvédelmi Világalap (WWF) szerint a vadon élő tigriseket világszerte a kihalás veszélye fenyegeti. Számuk az 1900-ban mért 100 000-ról mára nagyjából 3200-ra csökkent.

RÜGYFAKADÁS

Sajnálom, hogy megbántottam a barátnőmet

Egy reggel, amikor iskolában voltam, észrevettem, hogy Noémi barátnőm mindenhová követ engem, utánozza a tetteimet, és rajzórán is azt rajzolta, amit én.

Eléggé kezdett zavarni az utánozása. Úgy döntöttem, bármilyen jó barátnők vagyunk is, megkérem, hogy hagyja abba. Tanítás után beszéltem is vele, és látszott rajta, hogy megsértődött. A következő két nap került engem, és alig szólt hozzám. Nagyon bántott, hogy megbántottam őt, és azon gondolkodtam, hogyan tegyem jóvá a hibámat. Pénteken délután hittanóra előtt írtam egy bocsánatkérő levelet, mert utána meg volt beszélve Noémivel, hogy megyek hozzá játszani. Amikor elmentem hozzá, odaadtam neki a levelet, ő elolvasta, és azt mondta, már nem is haragszik.

Megbeszéltük, hogy egy kis szabadság és különlet nem árt meg a barátságunknak, nem kell sülvé-főve együtt lennünk.

Milinkov Jasmina, 3. osztály, Petőfi Sándor iskola, Óbecse

Hörcsöglánd, egy hörcsög szemszögéből

– Éljen, elment a család! És az a fránya öcsike már megint nyitva hagyta a ketreckém ajtaját! No, mivel szombat van, megérdelek én is egy kis kirándulást – mondja Lili, a hörcsög, boldogan. – Lássuk az útitervet! – és előveszi az ebédje közül az elrejtett térképét, amely valószínűleg a ház felépítésének a rajza volt.

– Padlás, udvar, hálószoba, bejárat, fürdő, hátsó kert, ah meg is van: konyha. Csak pár akadályon kell magam átküzdenem, hogy eljussak a célomig. A legfőbb ellenségem a lépcső lesz, amelyen most azonnal kell átérnem. Lássuk! Egy lépcső, kettő, három, kilenc, tizennégy, húsz, huszonkettő. Állj! Gondoljuk végig! Biztos, hogy kirándulni akarok én? – bizonytalanodik el Lili. Csak nehogy bajom essen az út során, mert ha a gazdaasszony megtalál, az öcsikére fog rábízni engem. Hááát?! Induljunk! Csak pozitívan, előre! Lesz, ami lesz! – és Lili elindult az útja megvalósítására.

– No, egy lépcső. Auu! Két lépcső. Jujj! Három lépcső. Puff! – 10 percet később – Tizenkilenc lépcső. Jaj! Húsz lépcső. Ááá! Még csak kettő! Piff-puff! Lent vagyok! Akkor most rövid vizsgálatot hajtunk végre. Egy láb, mozog. Két láb. Úgyszintén. Három láb, mocorog. Négy láb, működik. Huhh, épségben leértem! Most már csak egyenesen a konyhába kell beosonom! És most előveszem a térképét. Mondom, előveszem a térképét! Jaj ne! A térkép ott maradt a ketreccemben! Most mi lesz?! – és Lili ledermedve nézett az ajtó irányába. – Csak pozitívan, előre! – biztatva magát félve, és nekivágott. Ment-mendegélt a játékkockahegyen át, végig a fotel alatt, keresztül szőrös szőnyegen, majd a csempepusztára érkezett. Eszébe jutott a térkép, és tudta, hogy csak a fürdőszobában és a konyhában van csempe. És hogy a fürdőben kék, a konyhában pedig barna és drapp kockás csempe található. Leírhatatlan volt az arcán nem látható boldogság. – Végre, itt a konyhában! Itt a célom! – és miután nagy nehezen kinyitotta a hűtőt, nagy meglepetés fogadta. – Nincs saláta?! Neeeeem!!! – majd kimászott a hűtőből, és megvárta a családot, amíg hazaér.

Miután a családja hazaért, az ikertestvérek nagy sikoltozásba kezdtek. De az sem tartott sokáig, mivel a hörcsög a konyhában ült, búsan, szomorúan. Ahogy mondani szokták: „Minden rosszban van valami jó is.” Mivel a hörcsögünk családja a piacon volt salátát venni, és miután Lilit visszatették a ketreccbe, egy nagy salátalevelet kapott, amelyet boldogan, látható mosollyal, elfogyasztott.

Tanulság: sose adjuk fel, minden rosszban van valami jó is, és mindig legyen saláta otthon, hogyha a hörcsögnek kirándulni támadna kedve.

Bacslia Berta Heléna, 6. osztály, Kizúr István iskola, Szabadka

Városom

Óbecse Vajdaság szívében, Bácska keleti részén, a Tisza jobb partján fekszik.

A községhez még a következő települések tartoznak: Bácsföldvár, Péterréve, Drea, Mileševo, Pecesor és Csikéria. A neve a régi Becse török-magyar személynévből származik. Pár kilométerre a várostól található az egyik legismertebb kastélyszálló, a Fantast. Ez Bogdan Dunderski nagybirtokos kastélya volt. Az itt felépített kápolnában van a hamva is elhelyezve. A kastély környékén található egy nyitott medence. Az épület tornyából látható a halastó, a szántóföldek, a strucctelep, a méntelep és a legelők. A kastély a Fantast névre hallgató lóról kapta a nevét.

Szeretem Óbecsét, mert szép város.

Budai Szabina, 3. osztály, Petőfi Sándor, Óbecse

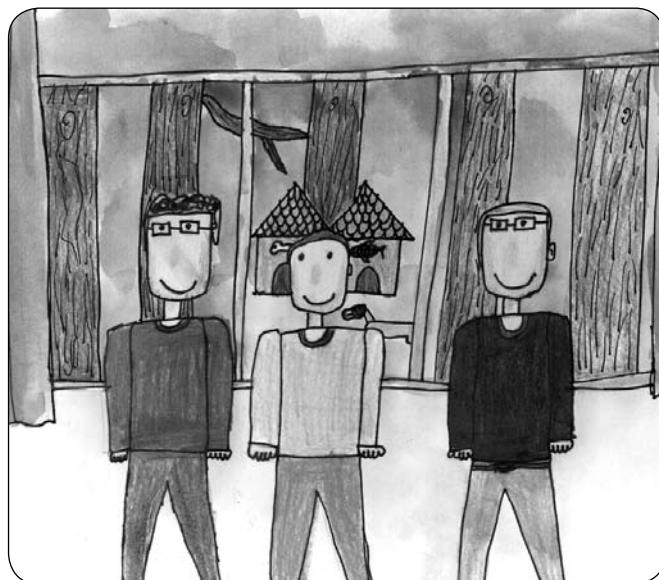
Bátorság az, amikor hinni tudsz a hihetetlenben

„Az a bátor ember, aki ellenáll a félelemnek, aki legyőzi a félelmet, nem pedig az, akiből hiányzik a félelem.”

Így vélekedett Mark Twain sok évvel ezelőtt, és szerintem igaza is van. Sok mindentől félünk az életünk folyamán. Kisgyermekkorunkban a szellemektől, a sötétségtől, és így éjjelente gyakran szüleink ágyában kötünk ki. Ők ilyenkor kedvesen gyözködnek bennünket, hogy nincs mitől tartanunk, és nyugodtan töltsük a szobánkban az éjszakát. Azon a reggelen, amikor először a saját ágyunkban ébredünk, úgy érezzük, hogy nincs nálunk bátrabb ember e földkerekségen. Sajnos ez az érzés gyorsan elillan, mert nemsokára jön egy újabb bátorságpróba. Ez lehet egy foghúzás vagy egy kötelező oltás, ettől ismét inunkba száll a bátorság. Az is egyfajta bátorság, ha felvállaljuk a tetteink következményét. Nem futamodunk meg, hanem beismerjük, hogy rossz fát tettünk a tűzre. Sokak szerint, aki erős, az bátor is, de ez nem törvényszerű. Nem lehet párhuzamot vonni az erő és a bátorság között. Sőt, aki a nála gyengébben akarja fitogtatni erejét, azt kimondottan gyávának tartom. Sokan úgy gondolják, hogy a fiúk sokkal bátrabbak a lányoknál. Pedig vannak helyzetek, amikor sokkal hősiesebben viselkedik a lányok tábora, de ebbe most nem merülnek bele.

A bátorság egy érzés, amely nem velünk születik, hanem az életünk folyamán alakul ki. Akkor válik valaki bátorrá, ha legyőzi az egyes dolgoktól való félelmét!

Mihályi Csenge, 8. osztály, Novak Radonić iskola, Mohol

Tóth Áron, EmArt Műhely, Szabadka

Tudósítás

Egy pénteki napon délután a lányoknak 13, a fiúknak pedig 14 óra kellett jönni a Népkör elé. A lányok elé, miután befonták a hajukat, már jött is a busz. Elindultunk. Az út nem volt hosszú. Mikor kiszálltunk, egy iskolába mentünk, és lefoglaltunk egy termet. Az egy osztály volt és két csoport fért el benne. Először elmentünk próbálni, és utána felöltöttünk. A Ropogós táncegyüttes, vagyis a mi csoportunk tizenegyedikként lépett fel. Ez a fellépés nagyon jól sikerült. Átöltöttünk, lehetett vásárolni, majd visszamentünk az iskolába, mert a táncokatóink a táncunkról szóló értékelést hallgatták. Estefelé jöttünk haza. Másnap megtudtuk, hogy ebben az évben is, már harmadszor, kiemelt aranyérmesek lettünk.

Ihász Lilla, 4. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Az emlékekért kutatok a polcokon

Vannak olyan napok az életben, mikor megragad egy hatalmas hullám, s addig sodor, amíg nem érzed magad teljesen letörtnek, reménytelennek. Ilyenkor nem segíthetnek sem a barátok, sem a szülők. Ha padlón vagy, akkor ott vagy, és kész! Egyedül a figyelmedet terelheted el valami mással.

Ahogy a polcomon kutattam a szemeimmel, megpillantottam egy közepes méretű, kicsit kopott dobozkat. A hangulatomhoz képest elég fürgén lekaptam onnan, és kinyitottam. Az iskolás emlékeim... Kiborítottam a dobozt, ügyelve arra, hogy a legrégebb emlékek legyenek legfelül. Az első dolog, ami a kezembe akad, egy katicabogár alakú sablonocska volt, rajta a nevemmel: Réka. Ez arról a napról maradt meg, amikor először jártam tanulóként az iskolában. A táblán rengeteg ehhez hasonló katicabogár volt. Ahogy megtaláltam a Réka feliratút, odafutottam, de egy kislány fürgébb volt nálam, és elvette. Később megtudtam, hogy ő is Réka. Ő lett a legjobb barátnóm. Tovább kerestem. Egy papírfecni, egy szalvéta... Majd egy osztályképen akad meg a tekintetem. A hatodik év végén készült. Milyen furcsán néz ki mindenki! Gyorsan megkerestem a nyolcadikos képünket. Egymás mellé tettem a kettőt. Van, aki hatalmasat nőtt, van, aki még nyolcadik osztály végére sem nőtt fel, valaki szemüveges lett, másnak a stílusa változott meg. Ezen a képen nem nagyon hasonlítunk régi önmagunkra. Ugyanazok maradtunk, de mégis teljesen mások.

Sok mindent kaptam ettől az iskolától, de amit az osztályomtól, az számomra a legértékesebb. Megtanítottak olyan dolgokra, amelyekre mások nem tudnának.

Visszapakolok a dobozba, ráteszem a fedelét, és egy filctollal ezt firantom rá: 8. c.

Forró Réka, 8. osztály, Csáki Lajos iskola, Topolya

Kulasity Viktória, 4. osztály, Jovan Mikić iskola, Szabadka

RÜGYFAKADÁS

Két dinár

Egy átlagos hétköznap délután. A sötét, szürke felhők szorosan versengenek az égen. Kicsit hűvös van. Fújdogál a hideg szellő.

Végigsétálok az udvaron, majd leülök a kávézóban a padra, szemben az asztalnak. Ekkor egy halk hangot hallok.

– Hahóóó!

Körülnézek, de nem látok sehol senkit.

– Ki vagy, és hol? – kérdezem.

– Itt vagyok, az asztalon – szólalt meg újra a vékonyka hang.

Ránézek a négy lábúra, egy kétdináros pillantok meg.

– Te voltál? – kérdem.

– Igen, én! – válaszolta.

– Mióta vagy itt? Hogyhogy tudsz beszélni?

– Apukád tett ide, nem is olyan régen. Miért ne tudnék beszélni?

– Ilyen csak a mesékben létezik! Vagy mégsem?!

Csönd van. Majd megszólal a kis pénz:

– Mielőtt még elmerülnél a gondolataidban, azt szerettem volna megkérdezni, hogy mikor viszel be. Kicsit hideg van idekinn.

– Igazad van! Egy röpké pillanat – feleltem. – Hallod, milyen szépen csiripelnek a madarak azon a fán?

– Hallom. Gyönyörű!

– Ha már beszélgetünk... mindig is kíváncsi voltam, milyen lehet pénznek lenni. Kérlek, meséj róla egy kicsit.

– Hát, hol is kezdjem... Nem a legjobb! Az emberek olykor hasznos, néha pedig haszontalan dolgokra költenek minket. Élelmet vásárolnak rajtunk, ez persze szükséges is, de a sok kacat, játék... fölösleges pénzkidobás. Ti azt hiszitek, mindent meg tudtok venni a mi segítségünkkel. Ez nem igaz, hazugság!

Csönd van. Majd folytatja az apró, mégis sokat érő két dinár:

– Nem vásárolhatsz szeretetet, barátokat, egészséget... Akinek nincs pénze, arra azt mondjátok, szegény, pedig talán ő a leggazdagabb. Tudja, mi a remény, a kintartás és a szeretet. Egy gazdag viszont... önző, magának akar mindent, megelégedezik másokról, a fontos személyekről, a családjáról, szeretteiről. A pénz csábít, mikor pedig kell, akkor magadra hagy. Néha a legapróbb dolog a legnagyobb.

Ismét nem szólók semmit. A szél fúj, már kicsivel erősebben. A madarak elszálltak. Megfogom az aprót, és felmelegítem a kezemmel.

– Gyere, beviszlek – mondtam.

Nem válaszol.

– Vagy már nem is akarsz bejönni?

Ismét semmi. Csönd van.

Hirtelen rájöttem... csak a fantáziám játszott velem. Ez az egész csak egy mese volt, egy illúzió. Meg sem történt, de megértettem.

– A pénz nem boldogít – suttogtam.

Visszajöttek a kis énekesek, ismét daluktól visszhangzott a gyöngye kis fa.

– Timi, vacsora!

– Megyek! – válaszoltam, és magammal vittem az új barátom.

Gábor Tímea, 7. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

A hal

A halak az akváriumban lábatlankodnak.

Folyton tátognak, mégse nincs hangjuk. A vizet gyakran kell az akváriumban cserélni, annak ellenére, hogy a régít sem itták meg. Ha szerencséjük van, melléjük raknak zöld vízinövényt vagy halat, esetleg vízi csigát is, akkor nem olyan unalmas az életük. Nézelődhetnek kifelé, és láthatják, mi történik körülöttük. Lépten-nyomon egymásba botlanak, és ilyenkor kérdezik egymástól: „Nem láttalak már valahol?”

Az akváriumban élettartamuk változó, leginkább a fajtájuktól, a körülményektől és a gazdától függ. Attól, hogy hány napig nem adnak enni nekik, jól kiöblítik-e a mosószeres akváriumot, és a gazdájuk tart-e macskát a házban.

Urbán Dávid, 6. osztály, Kizúr István iskola, Szabadka

RÜGYFAKADÁS

SZJG

A SZJG a Szent Johanna gimí rövidítése. A Szent Johanna gimí egy könyv. A tizenéveseknek íródott, de az idősebb korosztály is olvashatja. Persze, a fiatalabbak is olvashatják, csak nem biztos, hogy megértik.

A regény egy tinilányról szól, aki leírja a mindennapjait a naplójába. Először leírja a hónapot betűkkel, utána a napot számmal, majd betűvel. Megosztja velünk, hogy mi volt az iskolában, és hogy beszélt-e az általa kiszemelt fiúval. Ha nincs iskola, akkor azt írja le, ami aznap történt vele. A végén pontozza azt az órát, amelyek érdekesek voltak, vagy nem alakult valami jól, csillagos ötöstől az egyesig. A főszereplőt, vagyis aki írja, Reninek hívják, két legjobb barátja van, Virág és Arnold. Mindannyian kilencedikesek, csak van két fiú, Ricsi és Cortez, idősebbek náluk egy évvel. Tizenketten vannak egy osztályban: Jacques, aki félig francia, Gábor, Kinga, aki versenyezik Renivel, hogy ki a jobb tanuló, Virág, aki a legjobb barátnője, Zsolti, aki nagyon szeret enni, Cortez, Reni szerelme, Ricsi, Cortez legjobb barátja, Robi, aki a számítógépekhez ért, Andris, aki szintén ért a gépekhez, Arnold, aki szereti a könyveket, és Renáta barátja, Dávid, aki mindig piszkálja Zsoltit. Renáta a naplójába ír az anyukájáról, apukájáról, tanárokról és a másik osztályról, pár emberről.

Az osztályból nemcsak én olvasom ezt a könyvet, hanem Naomi is. Én nagyon szeretem, mert amikor olvasom, kikapcsolok, relaxálok és megnyugszom.

Kollár Beatrix, 7. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Kifogtam az aranyhalat

Egy szép nyári napon felkeltem, és megreggeliztem. Kedvem támadt játszani valamelyik barátommal, de sajnós senki nem ért rá. Így hát megfogtam a bikinimet, és lementem a strandra. Ott jókat úszkáltam, közben gondolkodtam, s rájöttem, hogy nem igazán vannak igaz, hű barátaim. Elúsztam egy kicsit messzebbre, és ott a lábammal kavargattam a vizet, amikor megláttam egy szép kis aranyhalat. Odaúsztam hozzá, és megkérdeztem:

– Szia! Mi a neved?

– Szia, a nevem Ficánka! – válaszolta szomorúan. – Téged hogy hívnak?

– Szilvia. Miért vagy ilyen szomorú?

– Hát, tudod, én egy kívánságteljesítő hal vagyok, és eddig minden barátom csak kihasználta – felelte.

– Jaj, te szegény, nagyon sajnálom. Ha akarod, elmesélheted a történeted.

– Tényleg? – kérdezte.

– Persze, szívesen meghallgatlak.

És kis barátunk, Ficánka belekezdett a meséjébe, ami így szólt:

– Nekem sok száz barátom volt, csak az volt a baj, hogy mind kihasználtak a kívánságok miatt. És most egy barátom sincs.

– Háááát – kezdtem bele én is. – Tudod, nekem is csak egy pár igazi barátom van. De ők sem érnek rá sosem.

– Tudod, lehetnének barátok – mondta.

– Rendben! Hazaviszlek, és beleteszlek egy akváriumba.

– Most, hogy meghallgattál, lehet három kívánságod!

– Köszönöm! – mondtam.

Az első kívánságom az volt, hogy a barátaimnak mindig legyen idejük rám. A második, hogy kapjak egy nagy fagyit. Ezt Ficánkával együtt ettük meg. A harmadik kívánságom pedig az volt, hogy soha ne váljak el a családomtól. Ezek mind teljesültek. Ficánkával még mindig jó barátok vagyunk.

Nyáron mindennap elmegyünk a Tiszára fürödni. Nagyon remélem, hogy ez örökké így lesz.

Csábi Szilvia, 5. osztály, Samu Mihály iskola, Péterréve

Kedves Pajtások!

Bizonyára el sem tudjátok képzelni, milyen egy szerkesztőség, hogyan készülnek az újságok, így a Jó Pajtás is. Ha bennünket valami megkülönböztet valamiben a „nagy” szerkesztőségektől, akkor az az olvasókkal, vagyis veletek való szoros kapcsolattartás. Ennek egyik megnyilvánulása az a sok-sok munka, melyet tanítóitoknak, tanár-itoknak köszönhetően mi is olvashatunk.

A Jó Pajtásban mindig nagy becsben tartották a tanulók munkáját. Most is így van, és így lesz a jövőben is. Nagyon várjuk újabb munkáitokat, mert tudjuk, hogy ebben a tanévben is sok tartalmas, szellemes fogalmazással, igényes képzőművészeti alkotással leptek meg bennünket, melyekkel megtölthetjük lapunkat.

Az új tanév épp csak elkezdődött, így mai számunkban csak az elmúlt tanévben befutott munkák közül válogathattunk. Kivételek mindig akadnak, néhányan júniusban és a nyári szünidőben is gondoltak ránk. Ezek közül a munkák közül is válogattunk. A ma megjelent alkotásokban mindenesetre olvasmányélményeitekre, leírásaitokra, örömeitekre, megfigyelőképességeitekre figyeltünk, és nem csalódtunk. Reméljük, az előttünk álló tanévben is hasonlóan sikeres vagy még sikeresebb munkák közül válogathatunk! Hajrá – mondanák a sportemberek, s ehhez a bátorításhoz a 2015/16-os tanév kezdetén szívesen csatlakozunk.

Nagy Magdolna

Utazás egy elvarázsolt szigetre

– Haha... Na, persze, kinyitja a szekrény ajtaját, és a kabátok között egy másik világban találja magát. Ez a Narnia – nevettem félálomban.

Hmm, mintha valami nedves lenne, biztosan csak álmodtam. De ahogy lassacskán az egész testem nedves, vizes lett, felkeltem, és a tengerparton találtam magam. Körülöttem pedig lila és tengerkék pillangók csillámport szórtak a homokba.

– Üdv a Tonga-szigeteken – hallottam.

Tonga? Soha nem hallottam róla. Nagyon furcsa itt minden, és fogalmam sincs, hogyan kerültem ide. A tenger vize halvány pink, az ég pedig lila. A fák hatalmasak, gyönyörűek, és parfümök, szájfények, körömlakkok, minden csecsebecse, ami csak egy lány el tud képzelni, lógnak le róluk. A hegyek citromsárgák, a virágok pedig leírhatatlanul szépek. Sellőkkel van tele a víz. Szó nélkül maradtam, a táj lenyűgöző, és ha ez még nem lenne elég, a lehelet csillog.

Egyszer csak egy nagyon jóképű, kidolgozott izomzatú pasi szaladt felém. Megállt előttem, a kék szemébe néztem, és beleszerettem. Beszélt hozzám, de a pillangók a hasamban elvonták a figyelmem. A mondanója befejeztével elment úszni egyet, én pedig utánamentem.

Ahogy a lábam a vízhez ért, az ágyamban találtam magam, és ezúttal magamon nevettem, nem pedig Narnián.

Popovity Jázmin, 7. osztály, J. J. Zmaj iskola, Törökkanizsa

**Kuti Lili, 1. osztály,
J. J. Zmaj iskola,
Szabadka**

Adrienn és Balázs nyaral

Adrienn és Balázs a nyarak nagy részét a nagyszüleinél töltötte. A ház, ahol laktak, több ok miatt is különlegesnek számított. Nem közönséges ház volt az, a falutól távol, a vasút mellett állt. A szomszédságában egy másik kis épület arra szolgált, hogy a vasutas kiálljon elé, és tisztelegéssel üdvözölje az elhaladó vonatokat. Valamikor a gyerekek nagyapja is abban a bakterházban szolgált, de ma már egy fiatal vasutas emeli magasra a tárcsáját, zöld felét mutatva a mozdonyvezetőnek. Úgy indítja a szerelvényt. Persze a nagyapa nyugdíjba vonulása után sem tévesztette soha szem elől az érkező és áthaladó teher- és személyvonatokat. Pontosan ismerte a menetrendet.

– Késik – mondogatta elég gyakran, s roszszallóan csettintett a nyelvével.

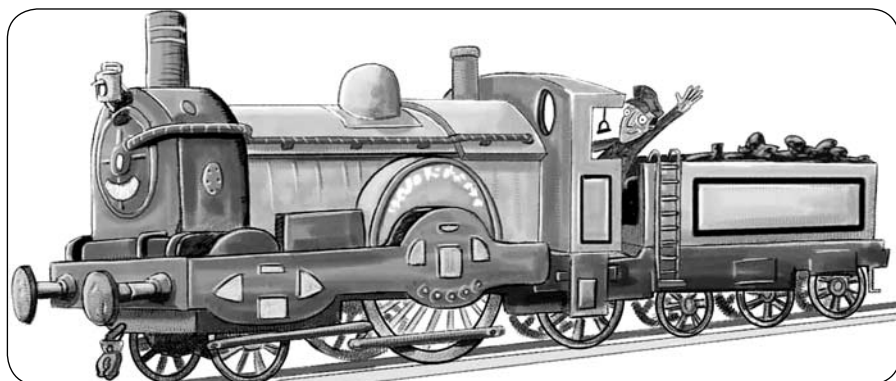
Csak ritkán állt meg a vonat, és csak ritkán érkeztek utasok. A falu távol esett a megállótól, ezért aztán az áthaladó szerelvények zakatolásán kívül semmi sem zavarta a környék nyugalmát. Csodálatos vidék volt ez a két kisgyerek számára. A kert kerekés kútjából finom vizet lehetett húzni, a fákon gyönyörű gyümölcsök értek, a ház mögött pedig a kiserdő ezer titkot rejtett. A vasút és az erdő között nagy rét terült el legelő birkanyájjal, akollal. A rétet ketéosztotta a sekély patak. Oda jártak fürödni és pecáználni. Öröm volt belógatni a vízbe a horgot, annyi volt a sügér. Adrienn és Balázs nagyon megkedvelte a vidéket. Szívesen nyaraltak ott a világ végén, pedig általában minden nyaralás ugyanúgy telt. Volt azonban néhány hét, amely kivételes izgalmakat hozott.

– Jössz fürödni? – kérdezte Balázs a nővérét, de meg sem várta a választ, már elindult. Egész nyáron egy szál fürdőruhában szaladgáltak, ezért aztán nem kellett sokat készülni. Törölközőt sem vittek soha magukkal, hiszen a nap mindig melegen sütött. Ha a szél miatt kicsit fáztak, hát futottak egy kört az akol körül. Ha pedig megéheztek, két perc alatt hazaszaladtak. Nagymamájuk örömmel kente egymás után a lekváros kenyereket, hogy csilapítsa unokái falánkságát.

– Várj, Balázs! – kiáltotta Adrienn, és szaladt utána. Meztelen talpuk alatt csak úgy porzott a gyalogút. Azt is megtanulták nagyapjuktól, hogy a réten csúsztatni kell a lábat, akkor nem szúr a lekaszált fű töve. Nagyot csobbant a víz, amikor beleugrottak a sekély patakba. Néha érezték a testükön, ahogyan elúszott egy-egy hal mellettük.

– Számolod, hogy milyen sokáig tudok a víz alatt maradni? – kérdezte Adrienn, s már alá is bukott. Balázs pedig kezdte, de amikor az következett, hogy:

– ... nyolc, kilenc, tíz – megállt, mert tovább még nem tudott számolni.

– Na? – kérdezte Adrienn a kisöccsét, miután levegő után kapkodva kidugta fejét a vízből.

– Tíz – válaszolta Balázs, és elismerően bólogatott. A délelőttöt fürdéssel töltötték egészen addig, amíg meg nem kondult a falutávoli harangja.

– Menjünk! Alig ér le a lábam, és már éhes is vagyok – szólalt meg Balázs. Különös, de Adrienn is mélyebben érezte a vizet. Hazafelé nem futottak. Séta közben azt tervezgették, hogy másnap a nagyapájukat is kicsalják fürödni.

– Holnap itthon maradunk, látjátok, mindjárt esik az eső? – jósolt nagyapjuk, és különös figyelemmel olvastatta az időjárás-jelentést. Igaza lett. Hamarosan elsötétült az ég, és megérkezett az eső is. Nagy vihar volt, a szél néhány cserepet leszakított a tetőről. A gyerekek nehezen aludtak el, a felnőttek aggódó beszélgetése sokáig beszűrődött a kisszobába. Három napig esett, aztán újra kisütött a nap, de valami megváltozott.

– Papa, nem jönnek a vonatok? – kérdezte Adrienn, miután rájött a furcsaság okára.

– Megyünk a patakhoz – válaszolt kurtán. A gyerekek nem értették, miért a sietség, de örültek az ötletnek. Sáros volt a gyalogút, a réten nem legeltek birkák, s az akol pedig, mintha megrogyott volna. Egyre szaporább léptekkel igyekeztek a patakhoz. Már bokáig érő vízben jártak. Keresték a hidat, de csak a romjait találták.

– Elvitte az ár – szóló nagyapa –, azért nem jönnek a vonatok.

A sínek meggömbölvülve meredeztek az égre, nagy betonarabok heverték a parton és a vízben. A gyerekek döbbenetben álltak a leomlott partoldalon, és figyelték a kavargó örvényeket. Balázs egy fadarabot dobott a vízbe, és sokáig nézte, ahogyan hanykolódik és tűnik el az egyik örvényben.

Az ár hamar visszavonult, de nem fürödhetek többet azon a nyáron. Mégsem teltek unalmasan a szünet hátralévő napjai. Továbbra is mindennap kijártak a hidhoz. Figyelték a munkásokat, akik hamarosan a nevükön szólították őket. Nagy, sínen guruló gépek jöttek. Egy hét

sem telt bele, és újra vasút keresztezte a patakot. Aztán megindult a közlekedés, és megtisztították a medret is a törmeléktől. Adrienn és Balázs attól fogva gyakran kiszaladt a bakterház elé, hogy a vasutassal együtt üdvözölhessék az érkező vonatokat. Először csak integettek az ablakokon nézegető utasoknak, aztán hamarosan megtanulták azt is, hogyan kell szalutálni.

– Nyújtsd ki a tenyeredet, a középső ujjad érintse a homlokodat! – mondta a fiatal vasutas. Azt is megengedte nekik, hogy egyszer Adrienn, másszor Balázs vihesse helyére a tárcsát, amit ha magasra emeltek, hangos szuszogással indult el a szerelvény. Hamar visszazökkentek a régi kerékvágásba. Bár a vonatok menetrend szerint érkeztek, továbbra is csak ritkán szálltak le utasok.

Gyorsan teltek a napok, elérkezett a nyaralás vége. A gyerekek már az utolsó előtti napot töltötték a nagyszüleiknél. A megszokott időben aznap is ott álltak az őrház előtt, hogy illően fogadják az érkező szerelvényt. A kezüket gyakorlattal emelték tisztelegésre. Csak ketten szálltak le a vonatról. Komoly, felelősségteljes tekintetük egyszerre nevetésre változott, amint meglátták, hogy kik érkeztek. Meglepetten szaladtak a szüleik elé. Nagy volt az öröm. Másnap mind a négyen lesétáltak a patakhoz. A gyerekek egymás szavába vágva mesélték el árvízi élményeiket. S hogy milyen kellemes a víz, azt együtt tapasztalták meg.

– Anyu, számolod, hogy meddig bírjuk a víz alatt? – kérdezte Balázs, és már le is buktak mind a hárman: Adrienn, Balázs és az apukájuk. Csak a déli gyorsvonat zakatolása juttatta eszükbe, hogy milyen éhesek.

Az ebéd után elbúcsúztak a nagyszüleiktől, és vonatra szálltak. Látták, amint a vasutas magasra emeli a tárcsáját. A vonat lehúzott ablakából figyelték, ahogyan a mozdony ritmusosan kilöveli a gőzt, és lassan megindul. Még mindig integettek a nagyszüleiknek, amikor a szerelvény áthaladt a patakot átívelő kis hídon. Mintha a masinista megérezte volna a gyerekek óhaját: a mozdony fűtött egyet. A patak vize pedig, mintha búcsút intett volna, sok-sok apró fodrot vetett.

Tóthárpád Ferenc

Hász Róbert

Ígéretföld

(Részlet)

Hász Róbert

Lakatos megérintette Szalma karját.
 – Álljon meg, főnök, kell egy kis levegő!
 Lassított, lehúzódt az út szélére.
 – Rosszul vagy?
 – Émelygek kissé.
 Miután Lakatos kiszállt, Szalma is követte. A nappali forróság este sem enyhült sokat, a kellemesen hűvös autóból kiszállva a meleg áporodott leheletként csapott az arcába. Tett néhány lépést a földúton, ahol a terepjáró fényszórója csípőmagasságban kettévágta a sötétséget. Miközben a lábát nyújtóztatta, az éjszakai eget nézte maga fölött. A csillagokat mintha odaspriccelték volna a feket háttérre. A tejút sűrűbb sávja keresztülselezte az égboltot. Kereste a Göncölszekeret, az egyetlen csillagképet, amelyet ismert, de nem találta.

Megzörrent valami a kukoricásban, majd levelék sustorgása sietve távolodott a sötétben.

– Hallotta, főnök?
 – Talán egy bokorugró. Hadd menjen.
 Mikor Lakatos előbukant, Szalma is visszavért a kocsihoz.
 – Jobban érzed magad?
 – Kicsit. Ez a ramaty út rázhatott össze.
 – Már nem tart sokáig.
 – Ezt a tíz kilométert miért nem betonozták le? Ezen is spóroltak?

– Dehogy. Így teljesebb az elszigeteltség illúziója. A kamionok amúgy is a déli kapun közlekednek.

Beültek, Szalma indított. Tovább zötykölődtek a hepehupás úton. Két hónapja egy csepp eső nem esett, a május végi özvíz alatt keletkezett kátyúk betonkeménységűre szikkadtak. A kanyarokban a fényszórók pászmái széles, dús levelű kukoricaszárakat világítottak be.

– Az ő termésüknek nem árt az aszály – állapította meg Lakatos.

Szalma dűnnyögött valamit feleletképp. Aztán így szólt:

– Mesélj nekem Kalie-ról.
 – Már mindent tud róla, főnök.
 – Amit tudok róla, az igen kevés. Tulajdonképpen mióta tart ez köztetek?

– Hat hónapja. Emlékszik, amikor tavasszal abban a húsfeldolgozóban vizsgáldtunk, a keleti szektorban, ahol az az ürge kinyúlt, agyoncsapta a magasfeszültség? Az utca végébe jártunk ebédelni, nem jut eszembe a fogadó neve, valami macskafélének hívják vagy minek, többnyire ő szolgált ki bennünket, Kalie, emlékszik?

– Nem én, nekem minden holland nő egyforma, fehér főkötő, feket szoknya.

– Felragyogott a szeme, amikor a tekintünk találkozott. A pillanat műve volt, ott helyben azonnám egymásba szerettünk.

– Hat hónapja, és te feleségül akarod kérni?

– Na és? Már mondtam, hogy nem egyszeri fellángolás volt.

– Ja, említetted, az örökké izzó szerelem.

– Csak gúnyolódjon, maga nem érti, nem értheti, milyen ez... A maga szíve kőből van, főnök.

– Ha te mondd. Csak azt nem értem, hogy tudtad ennyi ideig eltitkolni előttem?

– Nem volt maga mindig mellettem. Néha napokra el szokott tűnni, igaz?

– Amikor dolgom akad.

– Ilyenkor én meglátogattam Kalie-t.

– Nagy kópé vagy te, Lajos. Sose néztem volna ki belőled. És csak ott szoktatok találkozni a fogadóban?

– Miután bezárt a fogadó, az utcán sétáltunk.

– Sose kísérted haza?

– Nem engedte. Félt, hogy a szülei rájönnek a kapcsolatunkra.

– Ennyi az egész? Séta a holdfényben?

– Nekem ennyi is elég volt.

– Testvérei vannak?

– Nem tudom.

– Mi a kedvenc étele?

– Étele?

– Szokott dúdolni fürdés közben? Szokott-e egyáltalán fürödni? Tiszta fehérneműt váltani? Fogat mosni felkelés után? Horkol-e alvás közben? Beszél-e álmában?

– Na, de főnök...

– Ezeket a dolgokat illik tudni valakiről, akit feleségül akarunk kérni. De te azt se tudod, vannak-e testvérei. Tulajdonképpen semmit sem tudsz róla azon kívül, hogy néha ragyognak a szemei.

– Szerintem, nekem ennyi elég.

Szalma megrázta a fejét.

– Féltél a záróvizsgád előtt nagy buta-

A kis szemtanú

ság volt a részedről. A Tanács kitilthat az enklávéból, ha problémásnak találja a személyedet. Ehhez joga van. És beavathattál volna a tervidbe, tudod? Mielőtt azt a buta kérvényt megírod. Lassan két éve, hogy mellettem vagy, és másától kell megtudnom.

– Bocsásson meg, főnök. Nem mertem.

– Ennyire bízol bennem?

Lakatos nem felelt.

– Pedig lett volna egy jó tanácsom, mielőtt a Misszióhoz fordulsz a kérelmeddel.

– Például?

– Hogy eszedbe ne jusson beadni. Hogy felejtse el!

– Na látja, ezért nem szóltam.

A következő kanyar után a kocsi kerekei elérték végre az aszfaltot. Két kilométerre előttük, a nyílegyenes út végén fehér pöttyként világítottak a holland enkláv fénysorai. Mintha kárpótolni akarná magukat, a hosszu és lassú zötykölődés gyötrelmeiért, Szalma rátaposott a gázpedálra.

Ahogy közeledtek a lámpafüzérrel megvilágított kapuhoz, úgy bontakozott ki a sötétből és nyert alakot a hat méter magas betonfal, amely észak-dél irányban szelte ketté a vidéket, s fogta közre a széles acélkaput. Az út végén, közvetlenül előttük, a kapu zárva volt. Fölötte méteres, tekervényes neonbetűk hirdették: *Het beloofde land*. Szalma lassított, majd leállította a kocsit. A kapus a helyén volt, látták alakját a kivilágított ablaküveg mögött. Dudált kettőt, mire az árnyék az üvegen túl feléjük fordult, közelebb hajolt az ablakhoz, majd fölkapcsolta a reflektort. Vakító féhérség csapott a szélvédőre.

– Eszement barom! – fakadt ki Lakatos, kezét a szeme elé kapva. – Melyik balfácán ez?

Kinyílt a kapu kisebbik szárnya és az ór ráérősen, komótosan odaballagott hozzájuk. Alacsony, középkorú férfi volt, pizse orra alatt dús kefebajusszal, fején széles karimájú, fekete kalappal.

– Ó, ez Florentjin, ki lenne más – állapította meg Szalma. – A mindig lelkiismeretes Florentjin.

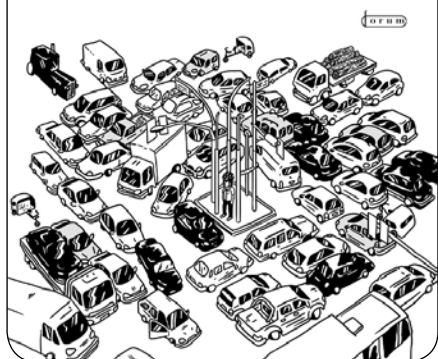
Leengedte az ablakot, és az erős reflektorfénytől hunyorogva kérdezte tőle:

– Egy zseblámpa nem lett volna elég?

A hollandus elengedte füle mellett a megjegyzést. Szalma átnyújtotta neki az igazolványokat.

– Szalma László összekötő és Lakatos Lajos helyettes összekötő.

HÁSZ RÓBERT IGÉRETFÖLD

– *Wat kan ik voor u doen?*
– Na, mit gondol, Florentijn?
– *Ik denk niets.*
– Jó, akkor tegyen úgy, mintha nem ismerne bennünket.

Az úr a reflektor fénye felé fordította, és alaposan megvizsgálta a két fényképes kártyát. Aztán sarkon fordult, otthagya őket. Amikor visszatért üvegalkitkájába, látták, hogy telefonál. Árnyékfeje bólogatott valakinek a vonal túlsó végén, majd letette a kagylót. Kiszáratva a kapu mindkét szárnya kinyílt, az összekötők autója pedig begördült az enklávé területére.

A város kihaltak tűnt. Szalma óvatosan vezetett, betartotta a harmincas sebességhatárt. Sorra hagyták maguk mögött a sikátorszerű utcákat, a lapos, széles tetős, földszintes házakat. Húszpernyi autókázás után az enklávé szívében, a Malom tér malomemlékművének tövében, a Misszió járművei számára kijelölt helyen megálltak. A tíz méter magas szélmalom lapátkerekei mozdulatlanul terpeszkedtek a szélcsendes éjszakában.

Kiszálltak, kivették a hátsó ülésről a hátizsákjaikat. Szalma türelmesen megvárta, amíg a másik végigszívja a cigarettáját.

– Valamiről megfeledeztek? – figyelmeztette.

Látva annak értetlen arcát, a lába elé mutatott.

Lakatos lehajolt, fölszedte a csikket, és a zsebébe csúsztatta. S hogy teljes munkát végezzen, bakancsával szétkenete a hamufoltot a kövezeten.

– Így megfelel?

– Föl is moshatnád. Hálásak lennének.

Megkerülték a malomemlékművet, és a tér túloldalán álló Tanácsháza felé indultak. Az utcák többségével ellentétben a tér díszesen ki volt világítva. A látszólag tervszerűtlenül szétszórt padok mindegyike fölé karcsú ívlámpa hajolt, és olyan fényesen világított, hogy olvasni lehetett mellette. Volt, aki olvasott is. Többnyire fiatalok, magányosan vagy párosával, ültek a lámpák alatt, kezükben könyvet tartva. Fekete kalapok mellett fehér főkötők. Úgy sétáltak a padok között, mintha láthatatlanok volnának.

GYÖNGYHALÁSZ

A Tanácsháza a maga négy emeletével az egyetlen többszintes épület volt a Malom téren. Széles, legfelső emeleti erkélye fölött, kifeszítve a ház homlokzatán, mint egy állat bőre, ott fűrdött a lámpák fényében a holland trikolór.

Szalma erőteljesen bekopogott az ajtón. Kicsivel később kattant a zár, és az ajtó kinyílt. Bajszos fiatalember állt előttük, fején az elmaradhatatlan fekete kalappal.

– *U bent te laot.*

Hangjában enyhe neheztlenség érződött.

– Igen, késtünk, de most itt vagyunk – felelt Szalma. – És nem szeretnénk az utcán aludni.

– *Natuurlijk hebben wij uw kamers al klaar.*

– Ezt örömmel hallom.

Kitárta előttük az ajtót, és fölkísérte őket a legfelső emeletre. Megmutatta a szobáikat, majd elkészönt. Mindkét szobában egy-egy ágy állt, az ágy tövében kicsiny szekrény, a szoba közepén teázóasztalka székkal. Az ablak előtt a sötét függöny behúzva, a mennyezet csupasz égő. Egyik szoba tükörképe volt a másiknak.

Miután magukra maradtak, Lakatos megjegyezte:

– A gyatrább szobákat kaptuk.

– Észrevettem.

– Nem örülnek nekünk.

– Mit vártál? Melyiket kéred?

– Nem mindegy? Nagyítóval sem találni különbséget közöttük.

Szalma bement a közelebbibe. Hátizsákját az ágyra dobta, és úgy, ahogy volt, bakancsban hanyatt vágta magát. Lakatos utánament, letelepedett a székre. Zöld baretjét lekapta a fejéről, és az övébe fűzte. Előkotorta a cigarettáját.

– Ha itt rágyújtasz, a másik szoba lesz az enyém.

– Megkapja.

– Le kéne nyugodnod.

– Ja.

– Mit mondtál, mikor láttad utoljára?

– Július végén. Amikor igent mondtott.

– Eszedbe ne jusson ma éjszaka nekiindulni. Ahogy megbeszéltük: megkeressük, de semmi partizánakció. Tudtom nélkül egy lépést se!

Lakatos bólintott.

– Jó, jó, megértettem!

Barna bőrén izzadságcseppek gyöngyöztek.

Szalma kivett a hátizsákjából egy lapos flaskát.

– Holnap felkeresem Van Boytent.

– Konok vén számár.

– Akkor is a Tanács elnöke. Na húzd meg, ez majd megnyugtat!

Mindketten kortyoltak a pálinkából. Visszacsavazta a flaskát, és felállt az ágyról.

A másik szobába érve eljátszotta ugyanazt, amit az előzőben: ruhástul ledől az ágyra. Félálomban még eszébe jutott, hogy le kéne vetni a bakancsait, de mire eljutott volna odáig, elnyomta az álmot.

Kedves Olvasó Tanulók!

Hász Róbert *Igértföld* (Forum, 2015) című regénye utópia: idejét tekintve a 22. században, a jövőmondók által megjósolt nagyméretű vilákkatasztrófa után (Nagy Förgeteg) játszódik, amikor a Föld lakosságának nagy része kipuштult és a társadalmi munkamegosztás, valamint a földrajzi elrendeződés is megváltozott. A valamikori fejlett civilizációk megsemmisültek vagy tönkrementek, míg a kevésbé fejlett közösségek (mert nem volt mit vesztíteniük) sokkal jobban feltalálják magukat az új helyzetben. Hollandia pl. víz alá került, megmaradt lakói Magyarországon hoztak létre ún. enklávét, azaz zárt területet, ahol visszatértek őseik hagyományaihoz, hogy fenntarthatassák nemzeti közösségüket. Régiesen kell öltözködniük, csak korlátozottan használhatják a civilizációs termékeket, nem hagyhatják el az enklávé területét és nem házasodhatnak kifelé, azaz a holland területen kívülre. Ebből adódik a bonyodalom, mert a zártság és a feltétlen engedelmesség, az önálló döntéshozatal hiánya egy idő után mindenképpen ellenállást szül. A kívülről érkező Lakatos Lajos helyettes összekötő tiszt beleszeret egy helyi lányba és kérelmezi

annak „kiházásítását”. Ebbe, természetesen, a Tanács nem megy bele, de még ez sem elég – a lánynak nyoma vész. Innen indul a bonyodalmas cselekmény, amelynek során minden megváltozik, nemcsak azzal, hogy a hatméteres nagyfal végül levegőbe repül, hanem azzal is, hogy mind a regény jellege, mind a szereplők valódi kiléte átalakul. Egy bűnügyi thriller képei bontakoznak ki előttünk, ahol a magára maradt hős – érdekes módon nem Lakatos Lajos hősszerű, akiről kiderül, hogy egyáltalán nem (csak az!) –, Szalma László összekötő tiszt felveszi a kesztyűt és megküzd az ellenséggel. Két filmre asszociál nagyon a regény. Az 1952-ben készült Zinnemann-produkcióra, a Gary Cooper főszereplésével készült *Délidő* című kultuszfilmre (a főhős reflektál is rá!), és egy viszonylag újabbra: Peter Weir *A kis szemtanú* (1985) című filmjére, amelyben Harrison Ford alakítja a magányos hős szerepét az amosok zárt közösségében.

Keressétek a boltokban és kiadójában a könyvet. És nézzétek meg ezeket a jó filmeket! Írjatok róla! Elolvassuk és megjelentetjük elemzéseiteket.

Bence Erika

A tinik választottak

Augusztus egyik nagy világméretű tizenéveseket célzó eseménye volt a Teen Choice Awards díjátadó gála, amelyet Los Angelesben rendeztek meg. Ahogyan a rendezvény címe is előrevetíti, itt a tinik teszik le voksukat, és választják ki a kedvenceiket. A házigazdák Gina Rodriguez, Josh Peck és Ludacris voltak. Fellépett többek között a 5 Seconds of Summer, a Little Mix, Flo Rida és Robin Thicke is. A díjátadó legnagyobb győztese az énekesek viadala aktuális része, a Tökéletes hang 2, a Pretty Little Liars, Taylor Swift és a One Direction lett. Habár több kategóriából is kikerültek díjazottak, ezúttal a film- és zenei kategória győzteseinek listájáról válogattunk.

Filmek

Az év akciófilmje és akciófilm-színésze: Halálós iramban 7 – Paul Walker

Az év akciófilm-színésznője: Shailene Woodley (A beavatott sorozat: A lázadó)

Az év drámafilmje: Ha maradnék

Az év drámaszínésze és színésznője: Scott Eastwood (The Longest Ride) és Chloë Grace Moretz (Ha maradnék)

Az év sci-fi vagy fantasyfilmje: Az énekesek viadala: A kiválasztott – 1. rész

Fifth Harmony

Az év sci-fi vagy fantasyfilm-színésze és színésznője: Josh Hutcherson és Jennifer Lawrence (Az énekesek viadala: A kiválasztott – 1. rész)

Az év vígjátéka: Tökéletes hang 2

Az év vígjátékszínésze és színésznője: Skylar Astin és Anna Kendrick (Tökéletes hang 2)

Az év gonosztevője: Bella Thorne (The Duff)

Az év áttörő sztárja: Cara Delevingne (Papírvárosok)

Pretty Little Liars

Az év csókja: Shailene Woodley és Theo James (A lázadó)

Az év dühkitörése: Anna Kendrick (Tökéletes hang)

Az év nyári filmje: Papírvárosok

Zene

Az év férfi előadója: Ed Sheeran

Az év női előadója: Demi Lovato

Az év férfiegyüttese: One Direction

Az év női együttese: Fifth Harmony

Az év dala női előadótól: Ariana Grande – One Last Time

Az év dala férfi előadótól: Ed Sheeran – Thinking Out Loud

Az év dala együttestől: One Direction – Steal My Girl

Az év r&b- vagy hiphopelőadója: Nicki Minaj

Az év r&b- vagy hiphopdala: Wiz Khalifa feat. Charlie Puth – See You Again

Little Mix

Az év rockdala: Hozier – Take Me To Church

Az év szerelmes dala: One Direction – Night Changes

Az év szakítás dala: Taylor Swift feat. Kendrick Lamar – Bad Blood

Az év partydala: One Direction – No Control

Az év áttörő előadója: Little Mix

Az év reménysége: Bea Miller

Az év együttműködése: Taylor Swift feat. Kendrick Lamar – Bad Blood

Az év dala filmhez vagy sorozathoz: Wiz Khalifa feat. Charlie Puth – See You Again (Halálós iramban 7)

Az év nyári dala: Fifth Harmony feat. Kid Ink – Worth It

Az év női nyári előadója: Taylor Swift

Az év férfi nyári előadója: Ed Sheeran

Az év nyári együttese: One Direction

Az év nyári turnéja: One Direction – On the Road Again Tour

Josh Hutcherson

A nyár slágere?

Ezúttal egy amerikai testvérpárral énekel a Maroon 5 frontembere. Adam Levine, a Gym Class Heroes, Eminem és Kanye West után egy amerikai hiphopduóval, a Rock Cityvel állt össze egy dal erejéig. A Rock City, az R. City és a Planet VI elnevezést is használja. Az amerikai formációt Theron és Timothy Thomas alkotják, akik a színpadon A.I. és Uptown AP néven is fellépnek. A Rock City tagjai testvérek is, így nem csoda, hogy könnyűszerrel dolgoztak együtt az elmúlt évek legnagyobb slágerein, többek között Miley Cyrus We Can't Stop-ján, Rihanna Pour It Up-ján, Nicki Minaj Only-ján és Sean Kingston Take Me There-én. Sokak szerint a Maroon 5 frontembere és a Rock City nem kizárt, hogy a nyár nagy slágerét hozták össze, ugyanis a Locked Away igen fülbe-mászóra sikerült. A rajongók visszajelzése szerint mindenképpen, ezért véleményük szerint többször kellene együtt dolgoznia Adamnek és a duónak.

Nem tétlenkedik

Måns Zelmerlöw, a 2015-ös Eurovíziós Dalverseny győztese a közelmúltban egy új, dalszöveges videóval örvendeztette meg rajongóit, akik magukat mánstereknek nevezik. A videó az énekes legújabb dalához, a Should've Gone Home-hoz készült. Úgy tűnik, Måns nem tervez a feledés homályába veszni, a dalverseny megnyerése után sem tétlenkedik, mivel hazájában, Svédországban szüntelenül koncertezik. Ráadásul szeptember folyamán Írországon is hivatalosan kezdetét veszi a The Heroes Tour című európai körútja, amellyel tizennégy országot jár körbe, többek között Ausztriát, Csehországot és Spanyolországot. Måns egyébként remekül érzi magát, legutóbb Linköpingben adott teltházas koncertet, egy új traktor büszke tulajdonosa lett (amit Kermitnek nevezett el), és sokat játszik labradorával, Messivel.

Felhagy a modellkedéssel

Cara Delevingne, napjaink egyik legmenőbb modellje úgy döntött, nem várja meg, amíg kiüregszik a szakmából, felhagy a modellkedéssel és inkább elkezd építeni színészi karrierjét. Habár a híres modell még csak 23 éves, nemrég egy interjúban arról beszélt, hogy gyakran már idősek érzik magát a többi lány között, így elébe megy a dolgoknak, a modellszakma az utóbbi időben úgysem hozott túl sok pozitívumot számára. A színészkedés viszont járható útnak látszik. Cara 2012 óta szerepel filmekben, az első jelentősebb szerepe az idén a mozikba kerülő Papírvárosokban volt. A közeljövőben még több filmben láthatjuk, többek között a még ebben az évben bemutatásra kerülő új Pán Péterben, valamint jövőre, a DC Comics képregényéből készülő Suicide Squadban.

Tuti buli

Együtt buliztak a Tuti gim, illetve a One Tree Hill egykor népszerű amerikai tévésorozat színészei, vagy legalábbis a szereplők egy része. A kilenc évadot megélt széria 2012-ben búcsúzott a nézőktől, de a szereplők barátsága, úgy látszik, a sorozaton túl is tart. Sophia Bush, Behany Joy Lenz, Daphne Zuniga, Stephen Colletti, Antwon Tanner és Paul Johansson az élő példák arra, hogy egy sorozat véget érése nem jelenti feltétlenül a forgatáson szőtt barátságok megszakadását is. A Tuti gim sztárjai egy szombat estét töltöttek együtt, a buliról pedig a rajongóknak is posztoltak közösségi oldalain. A One Tree Hill főleg gimnazistákról, majd a felnőtté válásukról szóló sorozat, amely során fontos szerephez jut többek között a család, a szerelem és persze a kosárlabda. Egyes televíziós csatornák a mai napig is sugározzák.

Másfélmillió kilométerről készültek káprázatos képek a Földről

Az űridőjárást és a naptevékenységet vizsgáló amerikai DSCOVR (Deep Space Climate Observatory) űrszonda másfélmillió kilométeres távolságból készített káprázatos felvételeket a Földről. Tíz felvételt küldött, amelyek minősége messze felülmúlta a várakozásokat. A képeken világosan látszódnak a sivatagok homoképitményei, a folyórendszerek és a felhők bonyolult mintázatai.

Az EPIC-kamera segítségével a kutatók mérik az ózonpajzs vastagságát a Föld körül, vizsgálják a por és a vulkanikus hamu eloszlását a légkörben, de a felvételek alkalmazhatók egyebek között termésbecslésre is.

Az űrszonda februárban startolt a floridai Cape Canaveralról. Júniusban állt szolgálatba a kijelölt helyén, a Nap–Föld-rendszer L1 jelű Lagrange-féle pontján. Ezen a gravitá-

ciós szempontból stabil helyen, a Napot és a Földet összekötő egyenesben, körülbelül másfélmillió kilométer távolságból állandóan „szemmel tudja tartani” a Napot, megfigyeli az onnan érkező töltött részecskék áradatát (napszelet), miközben bolygónkkal is állandó kapcsolatban áll – olvasható a Space.com hírporthálon.

Nincs szebb bolygó a világmindenségben a Földnél

Helló, én vagyok a Pluto!

Amíg a szünidőt élvezték, az amerikai űrkutatási hivatal (NASA) New Horizons űrszondája a terveknek megfelelően elhaladt a Pluto törpebolygó mellett. A történelmi randevű közép-európai idő szerint július 14-én történt meg. A New Horizons másodpercenkénti 14 kilométeres sebességre gyorsulva száguldott el az égitest mellett. Az űrszondát ekkor 12,5 ezer kilométer választotta el a Plutótól, és hét tudományos műszere folyamatosan gyűjtötte az adatokat a törpebolygóról.

A tudóscsapat egy kivetítőn nézi a NASA 2006-ban felbocsátott New Horizons űrhajója által készített eddigi legközelebbi és legjobb minőségű felvételt a Plútó törpebolygóról a Johns Hopkins Egyetem alkalmazott fizika laboratóriumában (MTI)

A Földre hasonlít

A NASA Kepler-űrtéleszköpe a Földnél mintegy 60 százalékkal nagyobb bolygót fedezett fel. Az exobolygó (exobolygónak nevezzük azokat a bolygókat, melyek a naprendszerünkön kívül, vagyis idegen csillagok körül keringenek) nagyjából 1400 fényévnnyire található a Földtől, a Hattyú csillagképben. Korábban is találtak már hasonló méretű bolygókat, ám a Kepler-452b-re keresztelt újonnan felfedezett égitest különlegessége, hogy a Naphoz nagyon hasonló, ám idősebb csillag körül kering, méghozzá a Földéhez hasonló pályán.

Mars a Marsra, gyerekek!

Mindenki lehet űrkutató, csak egy PC kell hozzá, és a Kerbal Space program

A Kerbal Space Program egy olyan számítógépes játék, amelyben nagyfejű rajzfilmfigurák – a kerbálok – szerepelnek. Először csak annyi látszik belőlük, hogy cukik és zöldék. Aztán hamarosan kiderül, hogy életük az űrkutatás. A Naprendszerre sokban hasonlító, de kisebb és békésebb világukban majdnem ugyanúgy működik a newtoni fizika, mint nálunk. Márpedig a newtoni fizika komoly dolog. Például semmi köze ahhoz, ahogy más játékokban és filmekben repkednek az űrhajók.

Egy műholdat pályára állítani nem lehetetlen, vagy elérni az orbitális sebességet, mégis még játék szintjén is oda kell figyelni, hogy a rakéta ne boruljon fel röptében, ne fogyjon ki az üzemanyag, vagy legyen elég napelem rajta. Ennél is bonyolultabb leszállni a Holdra, visszadokkolni a Hold körüli pályán, és hazajönni élve. Hogyan is történt ez a csoda akkor, amikor még nem volt sem PC, sem internet, sem Kerbal Space program? A bolygóközi küldetések megtervezése

még bonyolultabb: hirtelen ráébredünk, mennyi bizonytalanság és kockázatvállalás van már egy odaúton is, amikor nem kell visszahozni élő embert (vagy kerbált).

A játéknak kivételesen lelkes rajongótábora van, akik társadalmi munkában (ingyen) készítik a kiegészítőket (modok) tömegét. Mivel a Kerbal Space fejlesztése még javában folyik, sűrűn követik egymást a frissítések. A NASA egyébként elszántan támogatja a játék fejlesztését.

A Minyonok meghódították a világot

Kicsik, sárgák és kék nadrágot hordanak. Mik azok? Nos, a Minyonok. A Minyonokkal először a Gru, illetve a Despicable Me számítógépes animációs filmben találkoztunk, majd pedig külön filmet kaptak. Azóta pólókon, táskákon és minden más kiegészítőn megtaláljuk őket, hiszen ezen a nyáron meghódították a világot. De valójában kicsodák a Minyonok?

A folytatásoknál manapság talán csak az előzményfilmeknek van nagyobb divatja. Mivel pedig a Universal animátorai csak 2017-re készítik el a Gru 3-at, azt gondolták, a köpcös gonosz nélkül is megvannak a minyonok, legalábbis egy dilibilis animációs film erejéig.

A Minyonok története az idők kezdetétől ered. A minyonok sárga egysejtű organizmusként kezdtek, fejlődtek korokon keresztül, és mindig a „leggrúsabb” gazdákat szolgálták. Mivel ezeket a gazdákat – a T-Rextől Napóleonnig – folyton elveszítették, újabbak után néztek. Gru világhuralmi tervei előtt tehát kis segédjei folyamatosan keresték a legbriliánsabb agyú gonosztevőt – csak nem nagyon találták meg. Márpedig próbát tettek a dinoszauruszokkal, a buta ősemberekkel, Drakulával, Napóleonnal és az Északi-sark jétejeivel is. A minyonoknak azután nem volt kit szolgálniuk, és mély depresszióba zuhantak.

Egy Kevin nevű minyonnak viszont lett egy terve. Stuarttal, a lázadó tinédzserrel és a szeretnivaló kis Bobbal karöltve nekivágtak a világnak, hogy megkeressék az új gonosz főnököt, akit a fajtájuk követhet. A trió izgalmas utazásba kezdett, amely végül elvezette

őket a következő lehetséges gazdájukhoz, a Bíbor Túlölőhöz (Scarlett Overkill), a világ első női szupergonoszához. A jeges Antarktiszról a hatvanas évek New Yorkjába utaztak, majd Londonban kötöttek ki, ahol az eddigi legnagyobb kihívásukkal voltak kénytelenek szembenézni: meg kellett menteniük a minyon fajt a kipusztulástól. A címbéli kis sárga lények közben nemcsak végigrángatják egymást a teljes történelmükön, de sci-fikbe illő Bond-kütyükkel, Doors- és Jimi Hendrix-dalokra rombolják le fél Londont.

Sokak szerint a Minyonok titka, hogy az egész család számára szórakoztató lehet: a gyerekek elnevetgélhetnek a bénázó minyonokon meg a lábába eső Tyrannosauruson, a felnőttek pedig annyi James Bond-, Beatles- és szörnyfilmes utalást kapnak két pukizás és mulatságos fejre esés között, hogy még második megnézésre is újabbakat fedeznek fel, amelyeken első nézésre esetleg átsiklottak. A filmből tehát

visszaköszönnek a hatvanas évek, a James Bond-filmek világpusztító gépezetei, akárcsak a dzsesszes Bond-főcímdalok, nem maradhettek ki a régi sci-fi magazinok örült tudósai és elképesztő superkütyüik sem, feltűnnek a hippik, az emberjogi harcosok tarka ruhákban tüntetnek az utcákon, az összes férfi barkót és trapéznadrágot visel, az összes nőnek pöttyös ruhája és bubifrizurája van, és azt is megtudjuk, hogy kamu volt a '69-es Holdra szállás.

Leszögezhetjük, hogy a minyonok jelen voltak a világtörténelem több sorsdöntő pillanatánál is: miattuk haltak ki a dinoszauruszok, és nélkülük talán Napóleon uralkodása is tovább tartott volna. Ezek a kis sárga lények ugyanakkor semmitől sem félnek, a Fekete-lagúna szörnye nekik csak egy vicces békaember, a láncfűrész gyilkos csak egy idétlen bohóc. Felbukkan viszont a fiatal Gru, ezt pedig azok tudják meg, akik a stáblista bemutatását is végignézik.

Fajmentés vagy állatkínzás?

Az állattartás évezredek múlta tekint vissza, már az ősember is tartott állatot, ezt a barlangrajzok is igazolják. Az állatkertek születését azonban az ókori Wu-Wang kínai császár nevéhez köthetjük, aki időszámításunk előtt 1150 körül állattartás céljából létesített egy 400 hektáros kertet, amelyet Ling-Junak, vagyis a Tudás kertjének neveztek. A mai értelemben vett állatkertek kezdetben kimondottan a látogatók szórakoztatását szolgálták, de idők múltával egy kulturális-oktató-kutató központtá alakultak.

Mióta vannak állatkertek a vidékünkön?

Apalicsi állatkertet 1949-ben alapították, azaz az idén 66 éves, a hozánk közel eső belgrádi 1936 óta fogadja a látogatókat a Kalemegdánon (nem kevesebb mint 79 éve), a budapesti jóval régebbi alapítású – világviszonylatban is jelentős –, minthogy jövőre ünnepli fennállásának kerekén 150. évfordulóját, tehát 1866-ban létesítették.

Hálátlan feladat olyasmit kritizálni, amihez a legtöbbünknek kedves élményei fűződnek, mégsem hagyhatjuk figyelmen kívül – mert ki ne venné észre? –, hogy a fogva tartott állatok gyakran silány, természetes életterüktől nagyon eltérő környezetben élnek, és az állatkerti élet számukra hosszú szenvedést jelent. Nehéz azt hinni, hogy pusztán a tökéletes orvosi ellátás és étkeztetés biztosítása mellett egy afrikai oroszlán vagy egy kárpáti barnamedve jól érezheti magát egy pár tíz négyzetméteres területen éveken át, míg szabadon élő társa több tíz négyzetkilométeres területen él, ingerekben gazdag környezetben. Épp ezért nagyon fontos, hogy milyen körülmények között élnek az állatok ezeken a helyeken, mekkora helyet biztosítanak számukra, hogyan gondozzák őket.

Játékos pandák a hatalmas pekingi állatkertben

Ilyen lesz a budapesti állatkert jövőre, amikor fennállásának 150. évfordulóját ünnepli

Bárhogy is, a világ nagyvárosaiban rendre vannak vadasparkok, állatkertek, sőt nemcsak a nagyobb városokban, hanem a kisebbekben is. Vajdaságban is több miniállatkert várja a látogatókat, melyek ugyanúgy, mint nagyobb „testvéreik”, az állatok megismerése és megszerettetése céljából létesültek.

A biológusok szerint az állatkertekre szükség van, hiszen fontos szerepet töltenek be az ember környezettudatos szemléletének a ki-

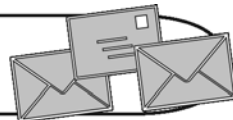
alakításában, másrészt a veszélyeztetett fajok megmentésében. Sok állatfaj annyira ritka, és olyan kevés egyedszámmal bír, hogy az állatkertekben egyfajta génadatbankként, kincs-ként őrzik a példányaikat, gondot viselnek róluk, és ha megszületik egy utóduk, akkor azt az egész világ ünnepli.

Holnemvolt Park

A magyar fővárosban mesepark átadásával szeretnénk méltóképpen ünnepelni az állatkert jövő évi, jubileumi születésnapját. A mesepark jórészt olyan területen lesz, amelyet eddig a látogatók nem ismerhettek. A Holnemvolt Park háziállatainak java része beköltözik ide, és a nosztalgikus vidámparki játékok közül a műemlék-körhinta is ide fog tartozni. Innen lehet majd átlépni a meseparkba, amelyet egy folyócska választ el a jövőbeni Pannon Parktól. Ebben a másfél hektáros parkban épülhet fel a 2700 négyzetméteres Mesevár, amely a közelmúlt magyar mesevilágához köthető állatokat mutatja be játékosan. Az interaktív kiállításon főszereplők lesznek Vuk, Gombóc Artúr, Mekk mester és a többiek hasonmásai, a Madárkórház emeletén pedig Doktor Bubó rendelőjébe léphet majd be a „következő”. Az új perspektívájú elvarázsolt kastélyként működő Mesevár környékén a tervek szerint a régi mesterségeket mutatják be. Lesz ott sok minden, és odaköltöznek a kicsik kedvenc játszóterei, így a Tündér Ilona vagy a Manófalva is.

Legek

Magyarországon a nyíregyházi állatkertet emlegetik a legnagyobbak között: harminc hektáron terül el, ami tényleg nem kis terület. Ám ez eltörpül a texasi (USA) Red McCombs Wildlife mellett, mely a 4856 hektárával valószínűleg a világ legnagyobb állatkertje. Ám csupán 20 különböző állatfaj található itt, így sokkal inkább nevezhető állatvédelmi parknak, mint állatkertnek. A Moszkvai Állatkert, mely 1864 óta várja a látogatókat, egyike Európa legrégebbi állatkertjeinek. Ma a Moszkvai Állatkertben több mint 6000 állat él, melyek 927 faj egyedei és 21,5 hektáros terület áll a rendelkezésükre.

Fát faragtunk, gyöngyöt fűztünk, batikoltunk...

Népművészeti tábor Kisoroszon

Július végén Kisoroszon a Torontál Magyar Oktatási, Művelődési és Ifjúsági Központ megszervezte a XV. Népművészeti Tábor. E rendezvény fő célja, hogy az általános iskolások megismerkedjenek a régi, hagyományos kézműves mesterségekkel.

Hímzés közben

A gyerekek ki is próbálhatták a kosárfonást, gölöncsérezést, fafaragást, hímzést, nemezelést, batikolást, gyöngyfűzést. A helybeli csemeték mellett magyarcsernyiek, tordaiak, szabadkaiak, nagyikindaiak, tóbaiak, zentaiak, adaiak és határon túliai (Magyarországról, Ausztriából és Németországból) is részt vettek a táborban, összesen 90-en.

Nemezelés

Mindenki jól érezte magát, élvezték a foglalkozások között beiktatott játékokat, a táborban készült alkotásokat (karkötő, táska, kosár, dísz tárgyak) pedig mindenki hazavihette. Élményekben gazdag hét volt a számukra.

Az esti kulturális műsorokat nagy számú közönség tekintette meg. Fellépett a nagyikindai Róna táncegyüttes, Virradó zenekar, Fülemlé kórus, a tordai és a kisoroszi tánccsoport, a zentai St. Longinus Középkori Hagyományörző Egyesület. Természetesen a gyermekek kedvence, a Ki mit tud?, táborújság és a szalonnasütés sem maradt el.

Talpai Sándor főszervező kiemelte a szervezők (Talpai Piroska, Talpai Ildikó, Talpai

Valéria és Lőrinc Natália) és oktatók (Talpai Zsuzsanna, Kormányos Erzsébet, Jónás Mária, Szögi Rudolf, Rácz Szabó Tibor) odaadó, kiváló munkáját. Megdicsérte a kisgítók energikus munkáját. Megköszönte az egyéni és intézményes támogatók (Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt., Magyar Baráti Közösség, MNT, Nagyikinda önkormányzata, Tartományi Oktatási, Jogalkotási, Közigazgatási és Nemzeti Kisebbségi Titkárság, a kisoroszi helyi közösség) nélkülözhetetlen segítségét is. Továbbá elmondta, hogy a szórványban különösen fontos minden lehetségest megtenni a gyermekekért, akikben a jövőbeli reményünk van.

Lőrinc Natália

Tenger fenekéről gyöngyöt

A Batyu táborba is bekukkantottunk: több mint kétszázan voltak!

A népi kulturális értékek iránt érdeklődők idén július végén is szép számban jelentek meg a Batyu táborban, melyet 13. éve a topolyai Kodály Zoltán Magyar Művelődési Központ szervez, a helyszín pedig 10. alkalommal a zentagunaraszi iskola udvara. A számokba azért jobb nem belekeveredni, mert ez már a 21. tábor, melynek jó hírneve van a gyerekek és a felnőttek körében is. Vagyis sokan visszajárnak, mert jó a hangulat, még ha kemény munka folyik is.

A kodályosok ezúttal is aktívan részt vettek a 210 fős sátortábori élet szervezésében, ahol a néptáncos ismereteik bővítése mellett a résztvevők kez ügyesség-, szépepérzékfejlesztő, közösségtudat-építő tartalmakat is kaptak. Az utóbbi években a néptáncoktatásra fókuszálnak, de a résztvevőket ösz-

tönik, hogy a kötelező programok mellett a szabadidős tevékenységek sorában megvalósuló foglalkozásokon is részt vegyenek. Az idén is a választható kreatív műhelyek között szerepelt a gyöngyfűzés az erdélyi születésű, topolyai **Dimény Ibolyával**, a temerini **Lukács Valéria** vezetésével nemezelés folyt, a topolyai **Rind Melitta** bútorfestést oktatott, a **Kodály Tulipán** kézimunkacsoportja tagjainak vezetésével pedig hímzésoktatás is zajlott. 2015-ös újdonság, hogy a tábor szervezés kezdeti időszakához hasonlóan ezúttal is zajlott a Batyuban hangszeroktatás, mégpedig tamburaoktatás **Csonka Balázs** és **Szabó András** jóvoltából, kezdőknek és haladóknak.

A táncoktatás három korcsoportban folyt. Ezúttal legnagyobb számban, 80-an,

90-en a középső csoportban voltak, és 30-40-en a haladó, a többiek a legfiatalabbak között. A táncoktatás hagyományosan élő zene mellett zajlott, az óbecsei **Fokos** zenekar, a törökkanizsai **Keszég Ákos** és a topolyai **Csalóka** zenekar jóvoltából. A legidősebbek bogártelki, kalotaszegi táncokat, a középső korosztály magyarpalatkai, a legfiatalabbak pedig rábaközi táncokat tanultak.

Az idei tábori életbe zentagunaraszi, csantavéri, királyhalmi, magyarkanizsai, zentai, adai, óbecsei, péterrévei, temerini, kúlai, szenttamási, bajsai, topolyai, győri, továbbá svédországi, ausztriai, németországi, hollandiai fiatalok kapcsolódtak be.

Sz. A.

TESZT ✓

Mi a küldetésed?

Ha hiszel abban, hogy valamilyen céllal születünk a világra, akkor biztosan kíváncsi vagy arra, hogy mi a küldetésed. Az alábbi tesztből most megtudhatod. Így csináld! Olvasd el a mondatokat, és írd fel azoknak a betűjelét, amelyek teljesen igazak rád, majd számold össze, hogy melyikből gyűjtötted a legtöbbet, és olvasd el a rád vonatkozó részt!

A: Mindig megfogom az ajtót, előreengedem a bejáratnál az idősebb embereket vagy az anyukákat gyerekekkel.

B: Az öltözködésben egyáltalán nem érdekel mások véleménye, csak az számít, hogy én jól érzem magam.

C: Velem mindig történik valamilyen kínos dolog – szinte vonzom ezeket a helyzeteket.

A: Már adtam egyszer valakinek egy egészen különös, misztikus ajánlást.

B: Egyszer már megkaptam azt, amire nagyon-nagyon vágytam.

C: Ha feldühítenek, hamar elszáll a mérgem, nem bánkodom a bosszúság miatt.

A: Megesett, hogy amikor megláttam egy mentőautót, vagy elmentem egy templom mellett, keresztet vetettem.

B: Az iskolában és tanulmányi sikereken kifejezetten becsvágyó vagyok.

C: Könnyen és gyorsan kiismerem az új embereket a környezetemben.

A: Folyamatosan segíték a szüleimnek a háztartásban, ez számomra természetes.

B: Kellemtelen dolgokat és teendőket nem halogatok, jobb hamar túllenni rajtuk.

C: Szeretem megnevetetni az embereket egy kedves történettel vagy egy viccel.

A: Ha ketten veszekednek, akkor biztosan közéjük állok, és megpróbálom kibékíteni őket.

B: Gyakran idősebbnek néznek, mint a valós korom.

C: Ha a barátnőm szomorú, megpróbálom felvidítani őt. Addig nem hagyom magára, amíg bánatos.

Értékelés

Ha a legtöbb A:

A te szívedben óriási helyet foglal el az, hogy segíts másoknak. Ez szerez neked örömet. A saját gondolatodat, véleményed inkább háttérbe szorítod, csak hogy másokat ezzel boldoggá tegyél. Ha a barátnőd boldog, te is az vagy. Ez a csodás beállítottság elkísér az egész életeden át. Talán később a munkádban is óriási előny lesz.

Ha a legtöbb B:

A siker az életed része, szinte bele van programozva. Ha kitűzöl magad elé egy célt, akkor biztosan eléred azt. Figyelj befelé, hallgass a megérzéseidre, és akkor az élet mindig visszadob téged a jó útra!

Ha a legtöbb C:

Te egy szívárvány vagy, aki minden borús időt elfeledtet. Bármilyen ismeretlen helyre lépsz be, azonnal befogadnak, megszeretnek a többiek. Ha megjelenysz egy partin, olyan lendületet adsz a hangulatnak, hogy hajnalig véget sem ér. Maradj továbbra is ilyen, mert az energiád lendületet ad másoknak is!

Horoszkóp

Kos

Gyorsan cselekszel, és ez gyors eredményekhez is vezet. Nem akarsz semmiről lemaradni, de ne feledd, hogy a kapkodásért később nagy árat fizethetsz! Ne menj fejfel a falnak, inkább gondold át a lehetőségeidet!

Bika

Már csak az utolsó lépések választanak el attól, hogy megoldj egy problémát, de ezeket egyelőre még nem sikerült tisztáznod. Ha pontot akarsz tenni az ügy végére, akkor most már tényleg cselekedned kell.

Ikrek

Lehet, hogy azért nem sikerül lezárnod valamit, mert kicsit érzelmileg is kötődsz a dologhoz, szeretnél még elidőzni a helyzettel. Ha azonban ebben a situációban ragadsz, valami újról fogsz lemaradni.

Rák

Rossz érzéseid vannak valakivel kapcsolatban, és ezek egyre jobban nyomasztanak, szeretnél megszabadulni a dologtól. Ahhoz azonban, hogy tiszta lappal indulj, néhány korábbi eredményt is el kell engedned.

Oroszlán

Nehezedre esik, hogy megbízz valakiben, pedig most csak akkor van esélyed a sikerre, ha egy kicsit másokra is hagyatkozol. Nem vihetsz mindent egyedül a hátadon, így jelenleg ez tűnik a lehető legjobb választásnak.

Szűz

Érted, hogy valaki csak tréfálkozni szeretne, de te most nem vagy vicces hangulatodban, és örülnél, ha ezt mások is tiszteletben tartanák. Akárhogy is, ne vedd túlságosan a szívedre a dolgokat.

Mérleg

Készen állsz arra, hogy új dolgokba vágj bele, de nincs türelmed a megkezdetteket lezárni. Pedig mindenképpen szükség van erre ahhoz, hogy a múlt árnyai a jövőben ne kísértsenek.

Skorpió

Valaki számít rád, és ez most erőt ad ahhoz, hogy véghezvidd a feladataidat. Készen állsz a kihívásra, és senki nem tántoríthat el a céljaidtól, most igazán semmi nem ijeszthet meg téged.

Nyilas

Úgy érzed, valaki túl sok időt veszteget az elmélkedésre, ahelyett, hogy ténylegesen cselekedne. Nem biztos, hogy neked másokra kell várnod, lehet, hogy önállóan is továbbléphetsz.

Bak

Hamarabb találsz megoldást egy problémára, mint hinnéd, ezért fölösleges olyan sokat aggódnod miatta. Az sem baj, ha most egy kicsit sodródsz az árral, útközben majd rátalálsz a megoldásra.

Vízöntő

Olyan közel kerülsz valakihez, hogy talán meg is ijeszt, mennyire sebezhetővé tesz ez a lelki kötődés. Ám ha jó embert választottál, nincs miért aggódnod.

Halak

Bármekkora kihívás előtt is állsz, erőt ad, hogy vannak melletted olyanok, akik feltétel nélkül támogatnak. Tartsd őket közel magadhoz, mert már a pusztán jelenlétük is erőt adhat a nehéz helyzetekben!

„Kedves Bizalmas sorok!

Tizenegy éves lány vagyok. A gondom az, hogy az osztálytársnőim sokkal jobban néznek ki, mint én. Azt szeretném, ha nem lennék ilyen lapos. Nincsen sem mellem, sem fenekem. Anyukám az ilyen nőkre azt szokta mondani, hogy „Elöl deszka, hátul léc”. Mit tegyek, hogy megnőjenek a melleim? Van valamilyen pirula, gyógyszer erre? Ha ilyen maradok, sosem lesz udvarlóm, nem úgy, mint a többieknek. Nagyon boldogtalan vagyok. Kérlek, segíts megoldani a problémámat, és mondd meg, mit tegyek!

Party”

Válasz:

Kedves Party!

Ha hiszed, ha nem, nemsokára már nem is leszel olyan „deszka”, csak türelmesnek kell lenned önmagadhoz és a természethez is. Az az igazság, hogy nálad még csak most indul be a serdülés folyama. Vannak dolgok, amelyeket nem lehet siettetni. Adj magadnak, és a testednek időt arra, hogy beérjen! Ahhoz, hogy például a mellek növekedni kezdjenek, a belső elválasztású mirigyeknek kell megfelelően működésbe lépniük. Ezek a mirigyek termelik a szervezetünk számára többek között a nemi hormonokat is, amelyek előidézik a testünk növekedését, változásait, az első havi vérzést, a mellek növekedését... Ezek felelnek azért, hogy a kislányból nagylány legyen. Ha most egy kicsit soványabb vagy, törekenyebb alkatú, nagy a valószínűsége, hogy az érési folyamatok később jelentkeznek nálad: később jön meg az első menstruációd, később kezdenek el növekedni, érni a melleid stb. Ez a folyamat mindenkinél máskor kezdődik, és más tempóban folyik. Általában, kb. 12 éves korban kezdődik a lányoknál. A fiúk késnek egy-két évet. Nem várhatod el, hogy veled is pont úgy történjenek a dolgok, mint a barátnőidnél. Jó lenne, ha egy felnőttel megbeszélhetnéd ezeket a dolgokat, mesélnél a gondjaidról. A legjobb lenne, ha a kérdéseidet az édesanyádnak tennéd fel, hisz tőle öröktől sok mindent. Ha az ő serdülőkori képeit nézegeted, vagy éppen az édesapád rokonságában lévő nőket, sok mindenre fény derül. Nagyon sok kérdésedet ő is megválaszolhatja, és közben még jobban megismerhetitek egymást, megtudhatod, nála hogyan és mikor történt mindez. Általában a lányok érése nagyon hasonlóan történik, mint az édesanyjuknál. Amellett, hogy az édesanyáddal beszélgettek a témáról, meglátogathatod az iskolai vagy a helyi könyvtárt, ahonnan kikölcsönözhetsz olyan tiniknek írt tájékoztató könyvet, amelyből megtudhatsz mindent erről a serdülési, érési folyamatról. De jó szolgálatot tehet az internet is, ahol léteznek a korosztályodhoz szóló tájékoztató oldalak. Fontos tudnod, hogy a természet dolgaiba nem jó, és nem kell gyógyszerekkel beavatkozni, mert fejlődési zavarokat okozhatnak. Gyógyszert csak szakorvos írhat ki, tüzetes vizsgálat után, és persze, ha valamilyen rendellenességet talált. Ha három-négy év múlva még mindig ugyanazokkal a gondokkal küszködsz (orvosi szempontból nem fejlődöttél az elvárásoknak megfelelően), az édesanyáddal feltétlenül fordulj orvoshoz! Amit megtehetsz, hogy rendszeresen mozogsz, tornázol, hogy az izmaid erősek legyenek, szép testtartásod legyen, jó legyen a szervezeted oxigénellátása. Ez segít abban, hogy az előtted álló változások is könnyebbek legyenek számodra. Szóval TŰRELEM!

„Szia Bizi!

Rendszeresen olvasom a Jó Pajtást, és nem hagyom ki a Bizalmas sorokat sem. Nem tudom, mit tegyek, ezért a gondommal hozzád fordulok. 12 éves vagyok. Az épületemben, a felettünk lévő emeleten lakik egy srác, akibe teljesen belebolondultam. Cuki fiú. Gyakran találkozunk a liftben, de sosem beszélgetünk, csupán köszönünk egymásnak. Sajnos még a nevét sem tudom. Hogyan kezdhetnék el vele beszélgetni? Mit tegyek? Kérlek, segíts!

Szomszédok”

Válasz:

Kedves Szomszédok!

Jó lenne, ha egy kicsit többet írtál volna a fiúról, mert sok minden attól függ, hogy nálad mennyivel idősebb ez a srác. Ha körülbelül egyidősek vagytok, akkor semmi gond, gyorsan találni fogtok közös témákat. Például megkérdezheted tőle, ő melyik iskolába jár. Ha viszont az idősebbek közé tartozik, középiskolás vagy még idősebb, akkor nehezebb esetről van szó. Valójában a te helyzetednél kedvezőbbet nem is nagyon lehet elképzelni az ismerkedésre. Ugyanabban az épületben laktok, fölötted lakik, ugyanabban a liftben utaztok nap mint nap, lépten-nyomon egymásba futhattok. A nevét nagyon egyszerűen megtudhatod: nézd meg a lakók névsorában, amely általában a bejárat melletti térségben szokott lenni. A korát megtudhatod a saját édesanyádtól, aki valószínűleg ismeri a szomszédokat, így a fiú szüleit is. Utána következhet az ismerkedés. Legközelebb a liftben köszöni neki, és szólítsd a nevén! Kötetlen beszélgetést kezdeményezhetsz, az időjárástól a szomszédokon keresztül az iskoláig minden szóba jöhet. Ugyanakkor a közvetlen fellépést is alkalmazhatod: „Szevasz! Ha már egy épületben lakunk, ismerkedjünk meg! XY vagyok, az x-dik emeleten lakom. Örülök, hogy ilyen kedves szomszédaim vannak”. A további, sajnos a másik féltől függ.

„Kedves Bizalmas sorok!

Én egy nagy gondokkal küszködő 14 éves lány vagyok. Sok álmatlan éjszakát okozott már a problémám. Van egy szimpátiám, egy évvel idősebb nálam. Az örületbe kerget. Nemrégiben SMS-ben megírtam neki, hogy milyen édes. Ő erre visszaírta, hogy szeret. Engem ez nagyon zavar, mert tudom, hogy ez nem igaz. Emellett, azóta úgy viselkedik, mintha a csaja lennék, mintha járnánk. Megpróbáltam megmagyarázni neki, hogy nekem ő CSAK tetszik, nem vagyok szerelmes belé, nem akarok a csaja lenni. Teljesen kiábrándultam belőle, és most már idegesít is. Mit tegyek!? Segíts, kérlek!

Help!”

Válasz:

Kedves Help!

Igazán szokatlan eset a tiéd. Kevesen kérik azt, amit te, hogy szabaddítsunk meg a szimpátiádtól, aki azt képzelem magában, hogy egy SMS után egy pár vagytok. Ahelyett, hogy örülnél, hogy a szimpátiádnál bejöttél, a fiú bekattant. Úgy látszik, te egy olyan fiúra futottál rá, aki nagyon szeretné, hogy csaja legyen, ő is járjon valakivel. Mindegy neki, hogy kivel, hisz számára maga a tudat fontos, hogy jár valakivel. Jó lenne, ha a továbbiakban nem idegesítenéd fel magad ezen. Hagyd, hogy magától lecsituljon a dolog, mert a tizenéveseknél gyorsan változnak a szimpátiák és a szerelmek. Amilyen gyorsan kapcsolattá nevezte ki a szimpátiátokat, olyan gyorsan vissza is táncol, ha látja, hogy közömbös vagy iránta. Te megmondtad, mit akarsz. Várj türelmesen, és a fiú nemsokára másik lány után fog futni.

A legnagyobb öltözködési bakik

Ezeket kerüld el, ha iskolába mész!

Néhány összeállítást jobb elkerülni, ha iskolába mész, bizonyos darabokat pedig selejtezz ki a ruhatáradból! Volt idő, amikor mindenki köpenyt viselt a ruhája fölött, de mára szerencsére szabadon kifejezheted a saját ízlésedet és stílusodat az iskolában is.

Szerezz be néhány alapidarabot!

Az egyszerű, egyenes szárú farmer, az egyszerű felső, a bokacipő, a csizma mind alapidarabok, ezért ezekből jó, ha többet is tartasz a gardróbodban. Az egyszerű ruhákat aztán már könnyen feldobhatod kiegészítővel, például egy mellénnyel vagy egy különleges ékszerrel, esetleg kendővel, de ezekből is egyszerre csak egyet használj, így nem foghatsz mellé. Az idén a masnik, a tollak, a csipke egyaránt nagy divat – ezeket bátran bevetheted, de ne ess túlzásba!

Amit mindenképpen kerüld el!

Vannak olyan darabok, amelyeket nem szerencsés kombinálni, és olyanok is, amelyeket egyszerűen nem ajánlott az iskolában viselned.

Leggings rövid pólóval

A leggings többet takar, mint egy harisnya, ezért tunikával, vagy hosszított pólóval nadrág helyett is hordható, de rövid pólóval tilos viselni, mert közönséges összehatást kelt.

Egyformán öltöztök a barátnőddel

Lehet, hogy igazi lelki társak vagytok, de attól még önálló személyiségek maradtok, akik saját döntéseket hoznak, és az egyéni stílusukat fejezik ki az öltözködésükkel. Inkább válasszatok egy jópofa kiegészítőt, például egy karkötőt vagy egy sálát, ebből hordhattok egyformát!

Túl kihívó

Nyugodtan öltözz csinosan, hordj olyan ruhákat, amelyekben szépnek és magabiztosnak érzed magad. Ne feledd azonban, hogy a kevesebb néha több, és ne öltözz kihívóan, ha iskolába mész!

Túl sok ékszert viselsz

Jó, ha sok gyűrűd vagy karkötőd van, de ez nem jelenti azt, hogy mindet egyszerre hordanod is kell. Úgy fogsz festeni, mint egy vásári mutatványos. Válassz inkább egy, vagy legfeljebb két olyan darabot, amely harmonizál az aznapi viseleteddel!

Szoknya tornacipővel

Igen, tudjuk, hogy kényelmes, de a szoknyához – hacsak nem egy tényleg nagyon sportos darabról van szó – jobb cipőt venni. Jó megoldás a balerina cipő is, de azért a szoknya egy picit megemelt bokával mutat a legjobban.

A klasszikus kockás zokni

A vastag zokninak volt egy nagy visszatérése, de lassan ismét kezd háttérbe szorulni, a kockás változat pedig egyenesen kerülendőnek számít. Az iskolába pláne nem ajánlott.

Csíkos a kockással

A hippi életérzést sugárzó vagabond trend az idén is sok mindent megenged, ezért sokszor találkozhatasz olyan összeállításokkal, melyek bátran elegítik az egymás mellett szokatlannak tűnő mintákat. Mielőtt azonban rábólintanál a csíkos-kockás szettekre, vedd alaposan szemügyre magad, mert ez a két minta külön-külön is tömbösítheti az alakodat, nemhogy együtt alkalmazva!

A lustálkodással töltött, élvezetes nyári napoknak lassan vége szakad. Kezdődik az iskola, és ez a legtöbb embernek nem épp a boldogság forrása. Az igaz, hogy jóval kevesebb a szabaddidő, és nem akkor kelsz fel, amikor szeretnél, de a szeptember rengeteg új és élvezetes, izgalmas dolgot tartogathat még. Élvezd egy kicsit tovább a nyarat, idézd fel a jó dolgokat, és hangolódj az őszre az alábbi tippeink segítségével!

Nyári emlékek

Egy kagyló a tengerpartról, fényképek, fesztiválbelépő... Megannyi szép emlék! Miért ne gyűjtenéd össze őket? Nem kell mást tenned, minthogy beszerzel egy fotóalbumot, vagy egy szép füzetet. Minden emléket ragassz be, írd melléjük egy kis emlékeztetőt! Egy régi cipős dobozt dekorálj ki, majd ebbe gyűjtsd a nyári csecebecskéket! Hidd el, télen szuper lesz őket visszanézni egy bögre forró kakaóval a kezdedben.

Iskolai dolgok

Új könyvek, füzetek, tollak és ceruzák. Nem hangzik valami izgalmasan? Tedd azzá! Dekoráld ki a füzeteket, készíts egyedi borítókat! Használj újságpapírt, vágj ki képeket a

Nyárbúcsúztató tippek

magazinokból! Akár a többieket is bevonhatod, hiszen a kreativitásból sohasem elég.

Utazz!

A szeptember tökéletes alkalom egy kis kiruccanásra. Szervezz egy családi hétvégét, kiránduljatok el valamennyien egy közeli nevezetességhez, menjetek el fürdőbe, vagy vidámparkba, amíg tart a jó idő! Egy jó kis biciklitúra is kerít alkalmat, hiszen ez nemcsak egészséges, hanem élvezetes tevékenység is!

Kezdj valami újba!

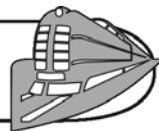
Táncanfolyam? Rajz- vagy nyelvórák? Már régóta szeretnél valamilyen küzdősportot kipróbálni? Ne habozz! Az iskola mellett egy új tevékenység nemcsak fejlesztheti a képességeid, hanem pihentet is, hiszen a sok tanulás után az aktív kikapcsolódás a legfontosabb. Nézz körül az interneten, hogy a környékeden, vagy a városodban milyen lehetőségek adódnak! Kérdezz rá az iskoládban is, hogy milyen szakkörök indulnak! Fedezd fel a benned rejlő tehetséget, és próbáld ki új dolgokat!

A gardróbod

Mindannyian szomorúan hajtogatjuk be a nyári ruhákat a szekrénybe, ám a gardrób átalakítása, átrendezése is megannyi meglepetést tartogathat. Válogass a ruháid között, szortírozd ki azokat, amelyek nem tetszenek! Akár át is hívhatod a barátnődet az ő megunt ruháival, és csereberélhettek. Új ruha mindkettőtöknek, és még csak nem is kellett költenetek rá.

Nagytakarítás

Élvezetes?! Nem, ezt nem viccnek szántuk. Új évkezdés, tiszta lappal. Takaríts ki alaposan a szobádban, szortírozd át a dolgaid, pakolj ki a fiókból, és dobáld ki azokat a dolgokat, amelyekre nincs szükséged! A könyvespolcot is újrendezheted, sőt beszerezhetsz néhány izgalmas, új olvasmányt is. Meglátod, hogy mennyi érdekességre bukkanhatsz egy ilyen nagytakarítás alkalmával. Ráadásul nemcsak a szoba frissül fel, és újul meg, hanem te is jobban át fogod látni az íróasztalod, vagy a szekrényeid tartalmát.

Az utazásnak is van története

Szerettek-e utazni?

Eszetekbe jutott-e, hogy évszázadokon, sőt évezredek át csak a kiváltságosok utazhattak, királyok, vitézek, lovagok, kereskedők? Ehhez viszonyítva most aránylag könnyen eljuthatunk a világ távoli pontjaira is, csak elhatározás és pénz kell hozzá.

Az utazás célja sokféle lehet, attól kezdődően, hogy a világot szeretnénk felfedezni, tanulni-megismerni, kikapcsolódní, egészen odáig, hogy pénzt kívánunk keresni, és jobb megélhetést kívánunk magunknak biztosítani. Hónapok óta láthatjátok a híradásokban, hogy keleti, déli emberek százai, ezrei vonulnak végig Vajdaságon nyugatra, az Európai Unióba tartva. Ők nem nyaralás, megismerés, tapasztalatszerzés szándékával keltek útra, hanem a jobb életet remélik a régi kontinenstől.

A Tutanhamon fáraó sírjának felfedezését tudatő híre tízezrek utaztak Egyiptomba

Sok minden eszünkbe juthat róluk, nekem például az is, hogy honfoglaló őseink is hasonlóképp érkezhettek a Kárpát-medencébe. Az altáji magaslatoktól Vienna falucskáig (Bécsig), az Enns folyóig (ober Enns = Óperencia) terjedő hun-szkíta-türk birodalmon belüli törzsi hullámzással, a Csodaszarvas keresésével kerültek a Kárpát-medencébe, ahol már éltek más

népek. Az ő utazásuk sem volt öncélú, hanem a jobb élet, az új haza reménye vezérelhette a vándorlókat. Nem úgy valamennyivel később Julianus barátot, aki az egykori hazának eredet nyomába, vagy a kereszties hadjáratok résztvevőit, akik katonaként indultak a saját hitükre kényszeríteni más vallású embereket, vagy a nyugati egyetemekre járó deákokat, az 1848-as forradalom, az 1945 és az 1956 utáni vészes idők menekültjeit, tudósok százait, akik különféle oknál fogva útilaput kötöttek a talpukra, és a jobb világ felé vették az irányt.

Ezzel szemben egészen más a tömeges turizmus, melynek történetét **Oszlánszki Tamás Tibor** dolgozta fel. Íme, dióhéjban néhány fontos esemény az utazás történetéből:

1835: Karl Baedeker megjelenteti a vidéket bemutató útikönyvet, az első bédekkert,

1840: menetrend szerinti járat indul Angliából Amerikába,

1855: társas utat indítanak a párizsi világkiállításra,

1873: megjelenik Verne Gyula 80 nap alatt a Föld körül című regénye, miután általános utazási láz tör ki,

1883: elindul Párizsból a legendás Orient expressz első szerelvénye Budapesten át Isztambulba,

1900: Ferdinand von Zeppelin német gróf megépíti az első, kormányozható léghajót,

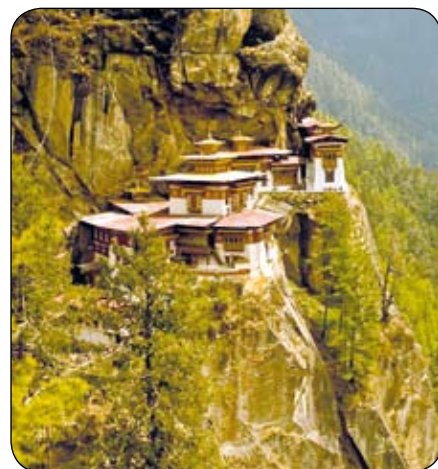
1922: a brit Howard Carter megtalálja Tutankhamon fáraó sírját Luxor közelében; az esemény hírére tízezrek utaznak Egyiptomba,

1927: Charles August Lindbergh New Yorkból az óceán fölött 33,5 óra alatt Párizsba repül,

1970: New York és London között menetrend szerint közlekedik az első PanAm Boeing 747-es gépe,

1975: megjelennek az első nyugati turistacsoportok Kínában,

1984: Kína megnyitja az általa megszállva tartott Tibetet a turizmus előtt,

Tibeti kolostor 3120 méter magasban

1985: az EU öt országa egységes belfölddé válik, megszűnik az útlevel- és vámellenőrzés,

1989: az úgynevezett szocialista tömb fölbomlása után „KGST-bevásárlók” árasztják el földrészünk nyugati felét,

1994: a Csatorna-alagúton autóval is át lehet hajtani francia földről a brit szigetországba,

2000: a repüléstechnika jóvoltából sokan többször is köszöntöttek az új (valójában 2001-gyel kezdődő) évezredet.

2007: úrbéli turistautazást tesz Simonyi Károly, vagyis Charles Simonyi Amerikában élő magyar,

2000–2011: A magyarok kezdik újra fölfedezni Magyarországot. Érdeklődéssel vetik bele magukat a magyar táj ezerszínű látványlóiába, gazdag kulturális-történelmi-borkulturális-néprajzi-konyhaművészeti kínálatába,

2011: Fölfedezőink, utazóink hosszú sorából (**Széchenyi István, Széchenyi Zsigmond, Bölöni Farkas Sándor, Körösi Csoma Sándor, Vámbéry Ármin, Stein Aurél, Teleki László, Almássy László, Jelky András** és mások után) elismert személyiséggé emelik Magyarországon **gróf Benyovszky Móricot**, a kiváló katonát, huszárt, sokszínű utazót, álmodozót, egy szóval igazi, vérbeli magyar polihisztort.

Karl Baedeker, az útikönyvírás úttörője

Benyovszky Móric

Julianus barát szobra Budán

TARKA OLDAL

			T							
			A	☀						
☀			R							
☀		☀	K		☀	☀	☀		☀	
		☀	Í	GY	☀					
			T							
			☀	☀		☀		☀		☀
	☀					☀			☀	
									BA	

Berakós rejtvény

- Képzelve el szomszédasszony, az előbb egy autó elütötte a kéményseprőt.

Ha berakod a szavakat, betűcsoportokat, megtudod a csattanót.

Kétbetűsek: ÁG, DS, DR, ES, ÉD, ÉN, GT, ÍGY, KL.

Hárombetűsek: ARM, ÁSZ, EKÁ, ÉLE, LIA, REL, RÚE.

Négybetűsek: DEKA, ELIZ.

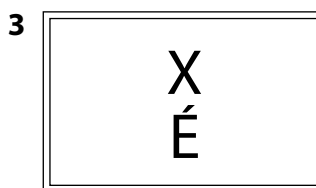
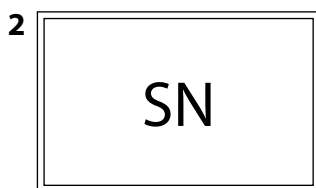
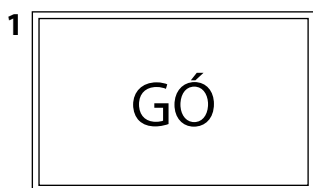
Ötbetűsek: DARAB, ELADÓ, IGLÓD.

Hatbetűsek: DOBBAN, KÓRSÓS, SÚROLÓ.

Hétbetűs: LEMÉRTE.

Tizenegy betűsek: BIZTONSÁGOS, ÉLETJÁRADÉK.

Betűrejtvények

Skandináv rejtvény (24.)

Egy neves magyar tudós és találmánya nevét rejtettük el, ez a személy 1844. szeptember 17-én született.

SZERENCSE- JÁTEK PORTU- GÁLIA	HEVENY SÜRGŐS A SPORTPÁ- LYA TALAJA	FAMÍLIA KIÖNT A FOLYÓ	ÁRAM FÉLŐT!	NÁTRIUM VIRÁG (ÉK. F.)	BANATSKI DVOR JUTTAT	TALÁLKA
NŐI NÉV OLASZ AUTÓ			51 DEHOGY	VAD BETŰI JAPÁN	NORD TOJÁS NÉMETŰL	
A.L.	FORDÍTVA TETŐ I.T.A.	VISSZAAD LEHULOTT FALEVÉL	RANGJELZŐ ELEGE VAN	SOR SZERBŰL		
„T”	ÉLŐSKÖDŐ NÉGER TÖRZS		NAGY FOLYÓNK ...LOM	SOHA NÉMETŰL RÖVID KÖSZÖNÉS		
NŐI NÉV KUTYAFAJTA		KÖLTŐI SÓHAJ	45 SÍR	NYUGAT TOLNAI OTTÓ	OLASZ FOLYÓ VÉS	5 A BŰTOR ELLENSEGE (ÉK. H.)
	PÁPAI KORONA FORDÍTVA NITROGÉN			NITROGÉN	OLLÓS ÁLLAT DÉL	SZ
						URÁN

Szóbetoldó

	H				K			
	D	I				L	A	
B	U	Z				R	Á	S
F	E	L				T	O	K
	K	I				T	Ó	
	R					R		

Olyan szót kell találnod, amellyel mind a hat sorban értelmes szót alakíthatsz ki.

Lóugrásban fejtsd

1

M	H	L
I	☀	R
E	E	N

Menyétféle ragadozó

2

Á	I	É
I	☀	I
C	L	N

Nagyméretű kezdőbetű

3

A	A	L
Ó	☀	D
N	L	K

Alacsony, széles cserépkályha

4

A	G	Y
N	☀	C
A	K	Á

Régi magyar viselet

Lóugrásban

		M		

Ki tudná megmondani, miben különbözik a kakukk a többi madártól?
(A válasz a rejtvényben.)

A lóugrás szabályai szerint fejtsd!

Kicsi sarok

Kitöltőcske

BANDI,

FLÓRI,

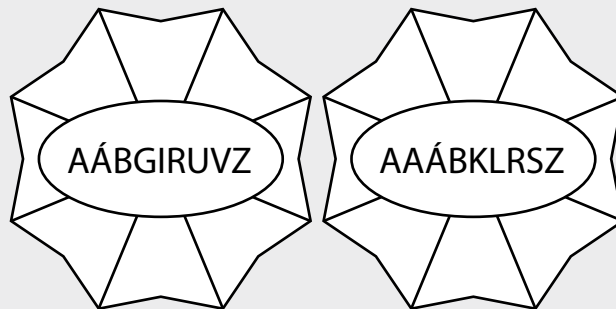
MAGDI,

MANCI,

SANYI.

A neveket rakd be az ábrába olyan sorrendben, hogy a sötét mezőkkel jelölt átlóban egy finom édesség neve alakuljon ki!

Mezei virágok

A virágok közepében levő betűk átrendezésével fejtheted meg a virágok neveit, majd írd be a szirmukba.

Egyperces skandi

LÁBÁPOLÁS	▼	VAS JELE	▼	BÉRLŐ	▼	KIFEJEZETLEN
VADÁLLAT		TILTÓSZÓ		VIZA BETŰI		
▶		▼		▼		▶
ELLENBEN	▶		... AMI	▶		
2			ONE ...			
▶		HINT	▶			
		ANCSA	▼			
KATUS	▶	▼			EZ	▶
HOMOK- DOMB					VAGY ANGOLUL	
▶				INDÍTÉK	▶	
				SEMMI	▼	
TUDÓSÍTÁS	▶					

Arisztokrata kártyajáték: a bridzs

A bridzset négyen játsszák 52 lapos rómi kártyával, azaz joker nélkül. Két játékos párt alkotva küzd egy másik pár ellen. A cél: minél több ütést szerezni. Egy pakli kártyában négy színből 13-13 lap található. A két pár 13 ütésen osztható... Egy ütés négy lapból áll; mind a négy játékos egy-egy lapjából. Aki a legnagyobb lapot tette, az viszi az ütést. A színek rangsorban: treff, káró, kör, pikk. A 13 lap rangsorban a következő: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, bubi, dáma, király, ász. A négy játékos az égtájról nevezték el: Észak, Kelet, Dél és Nyugat.

Játékszabályok

Kötelező színre színt tenni.

Nincs felülütési kényszer, a szín bármely lapját lehet tenni egy ütéshez.

Ha nincs lapunk a hívott színből, bármely lapunkat tehetjük az ütéshez (nincs adukényszer).

Az ütést az a játékos viszi el, aki a legnagyobb rangú lapot tette a hívott színből, vagy a legnagyobb rangú adut adta az ütéshez.

Mindig az a játékos hív (játszik ki egy lapot), aki az előző ütést elvitte.

A játék menete

Az 52 lapot, egyesével, az óramutató járásával egyezően kiosztjuk a négy játékosnak. A játék két fő részből áll: az első rész a licitálás, ezt követi a lejátszás.

A licitálás végeredményeként az egyik pár vállalja, hogy többet üt a másik párnál

A sulinet.hu egy bridzs-tehetséggel, Pásztor Pállal beszélgetett. A rövid interjú által közelebb kerül hozzánk ez a komoly kártyajáték.

Hogyan kezdtlél el a bridzselni?

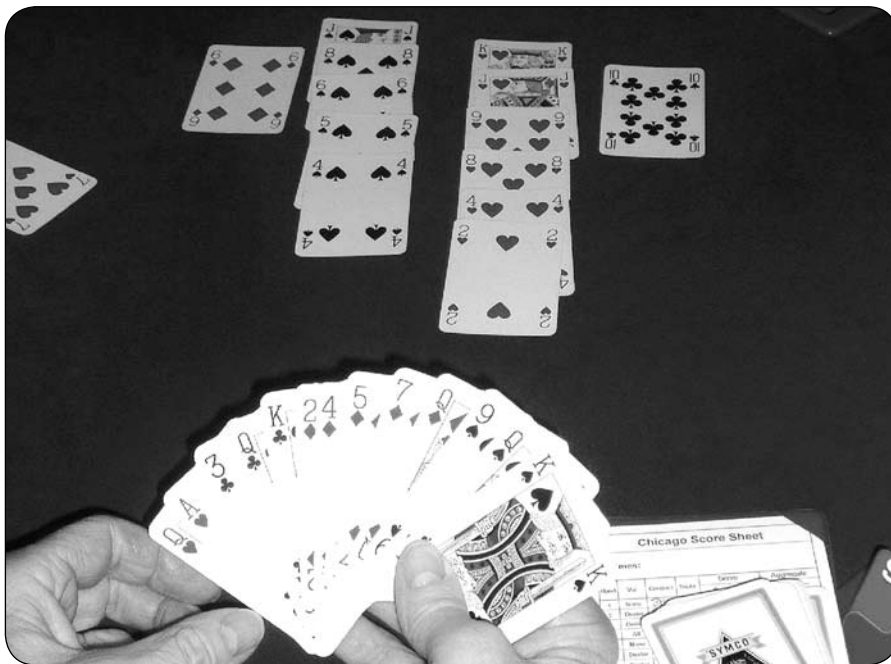
– Édesapám vett rá, hogy ezt a játékot megtanuljam. Gyakoroltunk egy kicsit otthon, elsajátítottam az alapokat, aztán elmentünk játszani az Óbudai Társaskörbe. Ott amatőr szinten kártyázhattunk.

Mennyire nehéz ez a játék?

– Magas szinten – mint mindent – ezt is nagyon nehéz csinálni. A licitálás során folyamatosan ismerjük meg a partnerünk lapjait. Minden licit más-más jelentéssel bír. Ha azt mondom, hogy profi szinten 500–600 különböző licitmenetet illik ismerni, akkor nem túloztam. Nagyon jól kell tudni számolni, gyorsan kell kapcsolni, és elengedhetetlen az összhang a partnerrel.

Hogyan lettél egyre jobb?

– A fejlődés csak a gyakorlással múlik. Én sokat játszottam felnőttek között, és így érhettem el már szép helyezéseket is. Úgy lehet intenzíven gyakorolni, hogy minden nap megnézel egy feladványt egy hónapon keresztül, és rendszeresen foglalkozol a megoldással.

A fellevő játékos („kéz”) kezében lévő lapok, vele szemben a partnere, az „asztal” minden játékos által látható, leterített lapjai. (Balra a kör hetes az ellenfél induló lapja)

egy meghatározott adu, vagy éppenséggel adu nélküli játékban. A vállalkozó párnak minimum 7 ütést kell vállalnia, és maximum 13 ütésre vállalkozhat. A vállalt és teljesített ütésekért plusz pontok járnak, a nem teljesített vállalásért pedig mínusz pontok. Így kétféleképpen lehet pontokat szerezni: vagy azzal, hogy teljesítjük a licitáláskor történt ütészavallásunkat, vagy azzal, hogy megaka-

dályozzuk a másik pár, vagyis az ellenfél ütészavallását.

A bridzs formái

A bridzs játéknak két fő formáját különböztetjük meg: beszélhetünk társasági bridzsről és versenybridzsről. Lényeges különbség az, hogy a versenybridzsnél ugyanazt a kiosztást több egymás utáni alkalommal játsszák, ezzel lehetőség nyílik az összehasonlításra. Ezért lehet a bridzs sport. Ezt technikailag úgy oldják meg, hogy a versenyzők a lejátszás folyamán mindig maguk elé teszik a már kijátszott lapokat, a játék végén pedig egy a versenybridzshez rendszeresített tokba rakják vissza. Innen a „duplicate” bridzs elnevezés is. A verseny során kiderül, hogy az azonos vonalon ülők mit tudnak elérni ugyanazzal a lappal, ki tud ugyanazokból a lapokból többet ütni, vagyis több pontot szerezni. A versenybridzs lehet páros-, illetve csapatverseny, sőt az utóbbi időben egyre több helyen egyéni versenyt is szerveznek.

A bridzs eredete és elterjedtsége

A bridzs őse a XVII. század közepétől játszott whist nevű játék volt. A whist valószínűleg orosz eredetű játék, de török közvetítéssel Konstantinápolyon és Kairón keresztül jutott el Nyugat-Európába, ahol elsősorban az elit klubokban játszották.

Világszerte vannak kedvelői, akik versenyszerűen is játsszák, Európa Bajnokságot is rendeznek. Magyarországon például a rendszeresen versenyre járók száma jelenleg kb. 800–900 fő, de sokan bridzselnek otthon és baráti körben. (www.bridge.hu)

Mi az a tulajdonság, amely még elengedhetetlen a bridzseléshez?

– Fontos a türelem, tudni kell sokáig egy helyben ülni, és csak a kártyára koncentrálni. Ha valakit érdekel ez a játék, annak persze ez nem jelent nehézséget. Bárki meg tudja tanulni, nem kell hozzá „zseninek” születni.

A versenyekre hogyan lehet bekerülni?

– Bárki elmehet, aki tud bridzselni, nincs semmilyen kikötés. Bár egy fontosabb verseny előtt már több forduló van, amelyek összesített eredménye számít. Ezt százalékban számolják, 60% már egy nagyon jó eredménynek számít.

Hogyan tanulhatja meg ezt a játékot valaki, ha a családjában senki nem tud játszani, őt mégis érdekli?

– Az interneten vannak különféle honlapok. Keressen egy baráti társaságot vagy valamilyen kört, ahol játszanak, amatőr szinten. És ha valaki elmegy kibicelni, figyelni már akkor is meg lehet egy kicsit tanulni. Ismerősökön keresztül is találhat magának „oktatót”, sőt városokban létezik bridzstanfolyam is.

Jó reggelit!

Ébresztő, indul a nap! Sohase hagyd ki a reggelit! Olvashatjuk első számú jó tanácsként. Ez nem véletlen. Az egészséges, rendszeres reggeli segít a fogyásban, javítja a teljesítőképességet, és csökkenti a szívbetegségek kockázatát. Már ezek miatt is érdemes reggelivel kezdeni a napot. A reggelikészítésnek azonban vannak szabályai.

1. Edd meg azonnal!

Miután meghámozol egy almát, egy banánt vagy bármilyen gyümölcsöt, azonnal el kell fogyasztanod. A levegő hatásának kitett gyümölcsök bebarnulnak, és fontos vitaminokat, antioxidánsokat is veszítenek.

2. A reggelid legyen a legbőségesebb étkezésed!

Ez egy jól ismert, régi szabály. Egyes kutatási eredmények szerint akik többet reggeliznek – egészségesebb ételeket természetesen –, kevesebb kalóriát fogyasztanak majd a nap többi étkezésénél. A bőséges reggelizők azt is megfigyelhetik, hogy kevésbé sóvárognak valamilyen édesség után a nap folyamán.

3. Készíts turmixot!

A bolti gyümölcsitalokban rengeteg a kalória. Ezeket megspórolhatod, ha otthon készítesz egy egészséges reggeli italt. Alapnak sovány tejet vagy vizet is választhatsz, de soha ne gyümölcslét. Friss vagy fagyaszott boggyós gyümölcsökből, banánból nagyon finom és laktató turmix készíthető.

4. Egy jó beruházás: gyümölcsfacsaró

A dobozos és konzerv gyümölcslevek sok tartósítószerrel és hozzáadott cukrot tartalmaznak. Egy citruspréssel frissen facsart gyümölcsleveket készíthetünk, amelyek egészségesebbek és finomabbak, mint bolti társaik.

5. Báránybőrbe bújt farkasok

Az nem meglepő, hogy a fánkok, sütemények, szirupok és édes lekvárok nem tartoznak éppen a zsírégető élelmiszerek közé. Ám bizonyos kalóriaszegénynek, „light”-nak titulált ételek valójában nem azok, aminek látszanak. Megfigyelted már, hogy az alacsony zsírtartalmúnak és a kevesebb cukorral készültnek kikiáltott élelmiszerek jóval nagyobbak, mint a hagyományos társaik? Kerüld az ízesített joghurtokat is, hiszen gyakran sok cukrot és mesterséges színezőanyagot tartalmaznak. Készítsd el inkább házilag natúr joghurtból, amibe gyümölcsöt vagy egy kis mézet is keverhetsz.

Kagylós kép

Ha szeretsz kagylókat gyűjteni, de a tengerpartról visszaérve nem tudod, mit kezd velük, miért ne foglalnád őket egy szép képbe, amit mindenki megcsodálhat? A kép elkészítése nem csupán könnyű, de remek ajándék is lehet belőle.

Gyűjtsd csak össze a legutóbb beszerzett kagylókat, vagy vegyél pár műkagylót a legközelebbi hobbioltban, és fogj is neki a munkának.

Mire lesz szükséged a kép elkészítéséhez?

- számos különböző méretű, formájú és színű kagylóra (igazi vagy mű)
- egy képkeret-dobozra (a legközelebbi hobbioltból)
- ragasztóra
- papírtörőre
- szappanra és vízre
- akril festékre és ecsetekre (opcionális)

Elkészítése:

Takarítsd meg a kagylókat! Ez kimonodottan fontos, ha igazi kagylót használsz, mivel a kagylóról leeső homok vagy más kosz könnyen tönkretelheti az alkotásod. Megtisztításukra használj szappant és vizet, majd töröld szárazra a papírkendővel.

Távolítsd el a keret hátlapját! Ha egy már kész keretet választottál (ami nem igényel festést), ugord át ezt a lépést. Ha egy félkész keretet választottál, a keret nyers fa részeit kend be egy kis akril festékkel. Ha egy fehér kifakult látszatot akarsz kelteni, használj vékony réteg festéket. Az ilyen megoldással készített keret azt a hatást fogja kelteni, hogy összeállításunk egy tengerparti házikóból származik. A keretet tedd félre száradni!

Vedd elő a keret hátlapját, és ragaszd rá a kagylókat! Helyezd el őket mintaszerűen vagy taláломra, egy „tengerpartra mosott” kinézet érdekében. Várd meg, amíg a ragasztó megszárad.

Óvatosan helyezd vissza a keret hátlapját, normál esetben a kagylók a helyükön maradnak, ha mégis van olyan, amely elmozdul, használj egy kis pillanatragasztót a rögzítésére. Rögzítsd a keret hátlapját!

Kész a kollázsunk!

Ha a fürdőszobában helyezed el, egész évben gyönyörködhetsz a kagylókban anélkül, hogy porolgatnod kellene őket.

Tizenhárom érv a biciklizés mellett

Még kisgyerekként megtanultál biciklizni, de talán néhány év után abba is hagyta. Ha igen, meg kellene fontolnod, hogy leporold a régi kétkerekűd. Íme néhány érv, hogy miért:

1. Nem szükséges jogosítvány a kerékpározáshoz.
2. Sokkal gyorsabban eljutsz bárhová, mintha gyalog mennél.
3. A biciklizés bizonyítottan stresszcsökkentő. Ha stresszes vagy az iskola, a barátok vagy a családod miatt, csak pattanj fel a bringádra, és kitisztul az elméd.

4. A bicikli jobb, mint a busz. Nem kell várnod egy megállóban azért, hogy érted jöjjenek, és elvigyenek az iskolába.

5. Kerekezés közben óránként 500 kalóriát égetsz el. Ha mindennap biciklizel egy órát, akkor körülbelül egy kilótól szabadulhatsz meg egy hét alatt.

6. Sosem kell fizetned a benzinért.

7. A bicikli sokkal jobb a Föld számára, mint az autók.

8. Elmenni biciklizni a barátoddal vagy a barátnőddel egyenlő a tökéletes randival.

9. Tagja lehetsz egy exkluzív biciklis klubnak. Minden országban rengeteg ilyen létezik már.

10. Nem fog megbüntetni a rendőr, amiért gyorsan hajtottál.

11. Egy hosszú karikázás után nagyon jól érzed magad, mert felszabadulnak az endorfinok.

12. Ha elég jó vagy benne, még sporszerűen is üzheted.

13. Nem kell több kört tenned a környéken, hogy parkolóhelyet találsz.

Oroszlán

Öcsike megáll az állatkertben az oroszlán-ketrec előtt.

- Anyu - kérdi tünődve -, vajon az oroszlánt is a Jóisten teremtette?
- Persze, kisfiam.
- Képzelem, hogy félhetett közben.

Óvatlan kígyó

A kiskígyó megkérdezi a mamájától:

- Anyu, én mérges kígyó vagyok?
- Igen, fiacskám.
- Az baj, mert az előbb beleharaptam a nyelvembe.

Ünnepély

Az iskolában ünnepi beszédet mond az igazgató:

- Gyermekeim, ez nem az én iskolám, és nem is a ti iskolátok, hanem a miénk!

Megszólal erre egy vékonyka hang hátulról:

- Akkor adjuk el!

Leves

- Pistike, tessék megenni azt a tányér levest! - szól rá a fi ára az anyuka. - Sok gyerek örülne, ha csak a felét kapná.

A gyerek megvonja a vállát:

- Ami azt illeti, annak én is örülnék.

Tapéta

- Mit vétettél már megint, Pistike, hogy a falhoz állítottak? - kérdezi a vendégségbe érkező nagynénéi.

- Semmit. Csak, ha látogató van nálunk, nekem kell eltakarni a lyukat a tapétán.

Tojáska

A skót asszony átmegy a szomszédhoz:

- Visszahoztam a tojást, amit tegnap kölcsönkértem.

- De én két tojást adtam kölcsön magának! - mondja a szomszéd.

- Igen? - csodálkozik a skótné. - Akkor valószínűleg elszámoltam magam.

Tolmács

Két atyafi bandukol a mezőn. Egyikük azzal dicsekszik, hogy érti az állatok beszédét. Ekkor éppen egy megzavart nyúl akart elszurranni mellettük, ám a másik koma a fülénél fogva elkapja. A nyúl ijedten kezd makogni.

- Na, halljam, mit mond ez a nyúl? - kérdi dicsekvő barátját az atyafi.

- Nem beszél ez most érthetően, mert fogod a fülét!

Neheztelés

Két krokodil beszélget az állatkertben.

- Most az egyik ápoló biztosan neheztel rám - mondja az egyik.

- Honnan veszed ezt? - kérdi a másik.

- Már miért neheztelne?

- Mert lenyeltem.

Ilyen egyszerű

A kávéházba bemegy egy fiatalasszony, és kéri a felszolgálót:

- Mondja, kérem, itt van a férjem?

- Nincs, asszonyom.

- Honnan tudja, mikor még a nevemet sem mondtam meg?

- Soha senkinek a férje nincs itt...

Boldog majom

Az állatkertben egy csomó látogató áll a majomketrec előtt, köztük két nő is. Azt mondja az egyik:

- Nézze, milyen boldogan és elégedetten ül ott fenn az a majommama!

- Miért ne lenne boldog? - kérdez vissza a másik. - Neki megvan, amit minden anya kíván magának. Négy keze.

Zseblámpa

- Ha bemész a városba - mondja Szabóné a férjének - vegyél egy zseblámpát is!

- Zseblámpát? - hökken meg a férfi.

- Minek? Kiismerem én magam a zsemben kivilágítás nélkül is.

Az inas dilemmája

Az új inas munkába állásának első reggelén pokoli zavarban van. Felkeresi hát az öreg kertészt:

- Kérem, segítsen nekem! Nem tudom, mit tegyek.

- Szívesen segítek, ha tudok. Valami baj van?

- Igen. A méltóságos gróf úr szigorúan utasított, hogy reggel hatkor keltsen fel.

- Na és?

- Na és?! Most hét óra van, és még le se fektüd.

Ellenpélda

- Higgye el, nincs olyan akadály, amit akartal le ne győzhetnénk!

- Tényleg? Próbálta már a fogkrémet visszanyomni a tubusba?

Szárazon

Horgászok mesélik egymásnak izgalmas kalandjaikat.

– Tavaly fogtam egy potykát, és otthon betettem a kádba – mondja az egyik. – Elhatároztam, hogy megtanítom szárazon élni. Az első nap egy percre vettem ki a vízből, a második nap már kettőre, és így tovább. Fél év múlva a pontyom már remekül élt a szárazon.

A társaság egyik tagja megkérdi:

– És hol van most ez a ponty?

– Sajnos a múlt héten beleesett egy dézsa vízbe, és megfulladt.

Építőkocka

Két cimborá beszélget.

– Mi a különbség az építőkocka és a csinos nő között? – kérdi az egyik.

– Nem tudom.

– Akkor te csak játssz tovább az építőkockával!

Pótvizsga

A tehetségtelen kisdíák a sokadik pótvizsgájára készül, és az osztályfőnök már nagyon szeretné, ha a gyerek végre magasabb osztályba léphetne.

– Mi a neve Magyarország fővárosát átszelő folyónak? – kérdi tőle.

– Passz!

– Akkor legalább azt mondd meg, mi Magyarország fővárosa?

– Passz!

– Jó, mivel nem akarok rosszat neked, jöj-jön a mentő kérdés! A fociban hogyan nevezik azt, amikor az egyik játékos a másikkal adja a labdát?

– Nem tudom.

Hepehupa

A nyuszika tanul vezetni az erdőben. Megállítja a medve:

– Mit csinálsz, nyuszika? Úgy vezetsz, mint az örült!

– Tudod, ilyen vacak, hepehupás úton nem lehet normálisan közlekedni.

– Te, bolond, nem az út hepehupás, hanem a sünök tartanak ülősztrájkot!

Nagypapa

– Érdekes dologra lettem figyelmes a nagypapámmal kapcsolatban – meséli Lajoska a barátjának.

– Éspedig?

– Minél idősebb lesz, annál jobb tanuló volt az iskolában.

Disznóvágásra készülve

A székely disznóvágásra készül:

– Te bátyám! Tudod nálunk most lesz a disznóvágás... Nem tudnál kisegíteni?

– Nagyon szívesen pajtás. Mi kéne? Kés? Fazék?

– Nem. Disznó.

Talpas medve

– Hova szaladsz nyuszika? – kérdi a bagoly a lélekszakadva rohanó nyusztól.

– Menekülök, mert az erdőben lelőnek minden talpas medvét!

– De te nem is vagy talpas medve.

– Én is tudom, de mire ezeknek megmagyarázom...

Fogkrém

– Miért indexel a fogkrém?

– Mert megelőzi a fogszuvasodást.

Szemafor

Az apa elhatározza, hogy megtanítja a kisfiát arra, mikor menjen át az utcán.

– Látod, kisfiam? Ilyenkor piros a lámpa, ami azt jelenti, hogy nem szabad átmenni – mondja neki.

Vált a szemafor, az apa pedig tovább magyaráz:

– Látod, ilyenkor zöld, ami azt jelenti, hogy át szabad menni.

Megint pirosra vált a lámpa, és az apa újra megszólal:

– Na, gyere, kisfiam, ezt már láttad!

Egyirányú utca

– Nem látja, hogy ez az utca egyirányú? – állítja le a rendőr a szabálytalanul közlekedő autóst.

– Na és? Nem is mentem két irányba!

Háromfős személyzet

A rendőr alkonyat után arra lesz figyelmes, hogy kerékpár közeledik a falu felé, a nyergében három emberrel.

– Álljanak meg! – inti le a bringát. – Megmondanák, miért ülnek hárman ezen a kerékpáron?

– Azért – feleli a vezető –, mert a kisöcsém már nem fért fel.

Esernyőlopás

Peti új esernyőt vesz, és fél, hogy ellopják. Ezért egy cédulát tesz rá a ruhatárban:

„Ez az esernyő a középsúlyú ökölvívó bajnoké, aki három perc múlva visszajön.”

Mikor indul haza, az esernyő helyén csak egy cédulát talál, amin ez áll:

„Az esernyőt a hosszútávúfutó bajnok vitte el, aki soha nem jön vissza.”

A helyes válasszal könyvet nyerhetsz!

Azt ígértük az előző tanév utolsó számában, hogy játékunkat össze folytatjuk. Ígéretünket nem szegjük meg, sőt a játékszabályok sem változnak. Vagyis: hétről hétre nyereménykérdést teszünk fel nektek, s a megfejtését a következő heti számban hirdetjük ki. Minden héten egy helyes választ beküldő olvasónk jutalomban részesül. **Jelentkezéseket szeptember 8-ig fogadjuk levélcímünkön: Jó Pajtás, Vojvode Mišića 1., 21000 Novi Sad, vagy a jopajtas.szerk@magyarszo.com** e-mail címen. A beküldők figyelmét felhívjuk, nevük mellett tüntessék fel osztályuk, iskolájuk, lakhelyük nevét és címét. Köszönjük!

A sorok olvasása mellett ti már valószínűleg végigpásztáztatok a közölt fotón. Talán lesz, aki azonnal felismeri a „turpisságot”, más viszont még töri a fejét, hogy lehetnek az emberek akkorák, mint az épületek, egyáltalán milyen épületről van szó, hol készülhetett

a felvétel. A félreértések elkerülése végett azonnal szögezzük le: makett látható a fotón, méghozzá meglehetősen nagy, mely egy magyarországi makettparkban az ország jeles épületeit mutatja meg huszonötzörös kicsinyítésben. Ez a park – melynek a neve Mini Hungary – a száz évvel ezelőtti, épített szimbólumok világába vezet el, és nagyon

közel található a magyar–szerb határhoz. Talán túl könnyű lenne megfejtene, mi látható a fotón, ezért két kérdést teszünk fel: Melyik városban alakították ki ezt a makettparkot, és mely épületek láthatók a képen?

A szerencsés nyertest könyvjutalom várja, amelyet október elején postázunk. Várjuk a megfejtéseket!

Arany kezű képzőművészek

A kézügyességükről korábban is tanúbizonyságot tevő szabadkai gyerekek a nyári szünidőben is sikereket jegyeztek. Egy hagyományos, Macedóniában meghirdetett nemzetközi rajzpályázaton a J. J. Zmaj iskolából Fehér Noémi Aranyecset minősítésben részesült, Stantić Barbara oklevelet kapott, az EmArt műhelyből pedig Uglík Auróra munkáját tüntették ki oklevéllel egy jól sikerült kartonmetszetéért. A műhely emellett elnyerte a legjobb kollektíváért járó díjat, azaz Aranypalettea minősítésű oklevélben részesült.

Az idei pályázatra nem kevesebb mint 11 770 alkotás érkezett.

GME

Noémi és Barbara...

...valamint Auróra

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350–9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság
Autonóm Tartomány
kormányja

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

BETHLEN GÁBOR
Alap

Szekeres László
Alapítvány

68 éves a Jó Pajtás
Vajdasági magyar gyermeklap

■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Első szám: 1947. január 1. ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ A Kft. igazgatója: **Ökrész Rozália** ■ A Magyar Szó napilap főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Nagy Magdolna** ■ Tördelés és grafikai szerkesztés: **Buzás Mihály** ■ Lektor: **Viktor Rajnai Anita** ■ Állandó külmunkatársak: **Bence Erika, Bori Mária, Botza Gyarmati Krisztina, Farkas Ilona, Gyarmati Balázs, Kis Laura, Koncz Erzsébet, Lukács Melinda** ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefon) ■ Kéziratokat és képeket nem őrünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya, telefon/fax: 021/557-304, e-mail: (csak lapterjesztési ügyekben) plasman@magyarszo.com ■ Dinárfolyószámla: 160-920019-57 Banka Intesa Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38–42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mailben) ■ Készül a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomtatásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■ Jó Pajtás az interneten: <http://www.tippnet.rs/jopajtas> ■ jopajtas.szerk@magyarszo.com